

תוכן העניינים	
לקח טוב.....עמוד ג'	
דבש תמרים.....עמוד ה'	
בשפתי צדיקים.....עמוד ז'	
פרפראות לחכמה.....עמוד ט'	
ודרשת וחקרת.....עמוד י'	
פניני תורה.....עמוד י"ב	
חוקים להורותם.....עמוד ט"ז	
הילולא דצדיקא.....עמוד ט"ז	
תקופת בית שני.....עמוד י"ח	
משולחן מלכים.....עמוד כ'	

קול יסודי התורה

03.6171120 - 21721

שיעור השבוע הבעל"ט	מס'
יום ראשון גיטין דף מד.	44 ¹
יום שני גיטין דף מד:	44 ²
יום שלישי גיטין דף מה.	45 ¹
יום רביעי גיטין דף מה:	45 ²
יום חמישי גיטין דף מו.	46 ¹
ער"ש ושכ"ק - חזרה	

ס"ז קר"ש א	8.26	זמן הדלה"נ	4.52
ס"ז קר"ש ב	9.11	זמן מוצש"ק	6.27

שבת מברכים אדר א' - ר"ח יהיה ביום ד' וה'

המולד: אור ליום ה' בשעה 8.06 עם 5 חלקים

כי יפתח איש בור

בארמון יקר ומעוטר בכלי כסף וזהב ואבני יקרות, ישב לו המלך כאשר כל מעדני עולם וחמודי תבל סמוכין על שולחנו, אולם סקרנות עוררה בלבו לדעת סיגם ושיחם של בני מדינתו, לכן נהג לפרקים להתלבש כאחד מפשוטי העם והסתובב ביניהם בבית המשתאות, ובמיוחד ה' אוהב להיכנס למעונות עניים ולשוחח עמם על חייהם ועסקיהם.

בין העניים הללו ה' עני אחד שה' משיב למלך תמיד שכל מה שאדם עושה אינו עושה אלא לעצמו, אם טוב ואם רע, חרה הדבר למלך שכן הוא חשב כי ביושבו על כסא מלכותו הוא פועל עבור אחרים ובמיוחד עבור העניים, ואם כן עני זה הוא כפוי טובה.

המלך החליט לנקום בעני זה, הוא ציוה להכין תרנגול מפותם ולהכניס בו סם המות, והוא נתן אותו לעני בשעה שהם נפגשו, גם על כך אמר העני למלך כדבריו תמיד שכל מה שאדם עושה, לעצמו הוא עושה, העני לקח את התרנגול ולא אכל אותו מיד, אלא הלך לביתו שעמד בקצה העיר והצניעו לעת מצוא.

באותו זמן יצא בן המלך לצוד ציד בחברת שרי המלך, כשחזר מהציד הוא ה' עייף ורעב מאוד, וכשראה את בית העני בקצה העיר, נכנס לתוכו וביקש מהעני שיתן לו דבר מה לאכול, הוציא העני את התרנגול המפותם שקיבל מתנה מהמלך והגישו לפני בן המלך, אולם שרי המלך לא נתנו לבן המלך לאכול מהתרנגול, ואמרו שיש לבדוק אותו תחילה אם הוא טוב ואינו מסוכן, בדקו אותו, ומצאו כי סם המות מצוי בתרנגול, חרה הדבר לבן המלך ולהשרים, והם הביאו את העני עם התרנגול לפני המלך שיחרוץ את משפטו על אשר חשב לשלוח יד בבן המלך.

המלך ראה את העני והכיר את התרנגול שהוא עצמו ציוה להכניס ולשים בו סם המות, ציוה המלך שישלחו את העני הביתה ויתנו לו מתנות יקרות, הוא הכיר בצדקת העני, כי אין אדם עושה טובה או רעה אלא לעצמו.

והן הן הדברים אשר צריך כל אחד לקחת מוסר לעצמו, שאדם החורש על רעהו רעה וזומם מזימות כיצד להכשילו, והוא עצמו אינו יודע כי הרעה והטובה לא בידו היא, אלא בידי מי שאמר והיה העולם, ולא עוד אלא שלעתים אדם בור בור לחברו והוא בטוח כי ממצודה זו חברו לא ימלט, והנה הוא בעצמו נופל בה, וכדברי הכתוב (תהלים ז' ט"ז) בור כרה ויחפרהו ויפול בשחת יפעל.

הוא הדבר אשר אמר הכתוב וכי יפתח איש בור או כי יכרה איש בור ולא יכסנו ונפל שמה, היינו שאדם הפותח בור לחבירו סופו שיפול הוא בתוכו, על האדם להזהר ולהמנע מלהרוש על רעהו רעה, עליו להשתדל לעשות טובה לבריות, וטובה זו תשוב אליו ותהיה בסופו של דבר מנת חלקו.

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

ויברך אלקים את יצח"ק

בשם התלמידים והוריהם היקרים, הננו לברך ברכת הודא"ה בשבח ושירים, קדם מע"כ ידידינו האדם היקר באנשים, לבו ער ופתוח לכל דבר שבקדשים, ויזרע יצח"ק מאה שערים, בפעליו ובמעשי חסדו הישרים, מנהל החברת תהלים לתשב"ר היקרים, מדי צפרא דשבתא בהאסף העדרים, וקול הצאן קדשים נשמע למרחוק כצלילי זמרה, לתפארת קהילתנו המעטירה, ביתו פתוח לאלמנות ויתומים, ומתמסר בעדם באמת ובתמים, רחים ומוקיר רבנן וחכמים, איש החסד ורב פעלים, משליך עצמו מנגד למען החברת תהלים, ה"ה

הרבני הנגיד הנעלה והנכבד, רודף צדקה ובעל חסד

מוה"ר יצחק אייזיק ווייס שליט"א

מנהל חברת תהלים "תהילות יואל" לתשב"ר

ואתו עמו המלמדים החשובים והיקרים שיחיו

על אשר השליך עצמו מנגד והשקיע דמיו"ם תרתי משמע בגוף ובממון
לקחת את תלמידי הת"ת לעיה"ק ירושלים תובב"א לחזות בנפלאות הבורא ית"ש הנותן שלג כצמר
ובכך לעודדם ולחזקם בהשתתפותם בחברת תהלים בצפרא דשבתא

אשר יר' יצחק אייזיק, אשר יר'! כל פה לך יודה על פעולותיך! וברוך אומרים לעומתך!

זכות הבל פיהם של עדרי עדרים, וזכות כל מעשיו הטובים והישרים, יגן בעדו להתברך לטובה בכל משאלותיו, וישכיל ויצליח בכל אורחותיו, ומשמחה זו יושפע לו שמחה ונחת מכל יוצאי חלציו, אושר ועושר בקניניו, וימשיך בעבודת הקודש ביתר עוז ושאת, מתוך תענוג דקדושה והרחבת הדעת, אכ"ר.

החותם והמברך למען שמו בהוקרה והערכה, בשם התלמידים אסירי התודה והברכה

הורי התלמידים

יקותיאל יצחק בראך, מנה"ר

ליקוטים יקרים, מפי סופרים וספרים, ע"ד מוסר וחסידות נאמרים

לקה טוב

חסד ומשפט

ואלה המשפטים אשר תשים לפניך. על פי פירוש הרב הקדוש מו"ה אלימלך ז"ל, על מה שאמרו חז"ל על פסוק חסד ומשפט אשירה, אם חסד אשירה ואם משפט אשירה. ופירש שאשירה הוא מלשון פירות הנזשרין, וזהו שאמר "אם חסד" כשהצדיקים רואים שנתעורר בעולמות העליונים מדת החסד, "אשירה" אותם להשירם למטה לעולם הזה על ישראל, "ואם משפט" על דרך זה "אשירה" על אומות העולם, כי הכה ביד הצדיקים להמשיך המדות מעולמות עליונים כפי שירצו, וזהו שאמר כאן "ואלה המשפטים" בחינת גבורה ודין "אשר תשים לפניך" ולא לפני דיני עכו"ם, רק דיני ישראל וצדיקי הדור ינהיגו את הדינים על אומות העולם כפי רצונם. (זרע קדש)

קדושת השבת

רק שבתו יתן ורפא ירפא. הנראה לרמז גודל מעלת יום השבת קודש אשר הוא צנור כל השפעות וטובות הכלולים בגוף ובנפש והוא מרפא לכל הענינים וז"ש ובשביעית יצא להפשי חנם, בשביעית רמז בו אותיות שבת, ולזה ג"כ הענין בחובל בחבירו צריך ליתן לו ה' דברים ואחד מהם שבת אותיות שבת רמז כזה בחובל בחבירו הוא ג"כ כב' ענינים, הא' כפשוטו שחבל בגופו, גם רמז בעניני הנפש שחבל בחבירו כפגם הנפש ועל כל ענינים האלה העיקר הוא להתפלל ביום שבת וזו תכלית הרפואה, וז"פ רק שבת יתן כאשר יתפלל עליו ביום השבת אז רפא ירפא. (תפארת שלמה)

בקשה על הגאולה

אם כסף תלווה את עמי את העני עמך לא תהיה לו בנושה. כי דרכן של בני אדם בגלות החל הזה, כי בעת אשר ייטב להם, וכסף וזהבם ירבה, וכל אשר להם ירבה, אזי לא יזכרו ולא יעלו על לב כלל לבקש על הגאולה, כי אם בצר להם, ובכבוד ראש, ממשא מלך ושרים, אז יזעקו אל ה', והזהיר הכתוב ע"ז ואמר, אם כסף, כסף כפשיטה, וגם חסדים, יתלוו ויתחברו את עמי בגולה, וייטב לך, עכ"ז את העני עמך, ר"ל משיח צדקנו הנקרא עני ורוכב וכו' וגם הוא בעוני ועינוי בין סובלי חלאים, והוא עמנו בכל דור ודור, לא תהיה לו בנושה, כשוכח, מלשון כי נשני, רק תזכור לבקש רחמים על הגאולה. (נועם מגדים)

חומר דבור לשה"ר

אל תשת ירך עם רשע להיות עד חמס, בספר הקדמת לקוטי תורה ושי"ם, הביא בשם מהר"ם מפשעווארסק, דהנה כאשר היצר הרע עולה למעלה ומסמין ח"ו על האיש הישראלי, אינו נחשב כל כך, כי הוא רק עד אחד, והתורה אמרה על פי שנים עדים יקום דבר, על כן ממתין היצר הרע עד שהוא מוצא עוד איזה איש, אשר הוא מלשין ומדבר לשון הרע על חבירו, ואז הוא מצטרף עצמו עם האיש הזה להעיד עליו, וזהו שהזהיר הכתוב "אל תשת ירך עם רשע להיות עד חמס" היינו עם היצה"ר כנ"ל.

יסורין

כי תפגע שור אויביך או חמור תעה וכו', ובמסורה תועה ג', איש תעה בשדה,

חמורו תעה, אדם תועה מדרך השכל, ו"ל דהנה לפעמים הקב"ה בחסדו מייסר את האדם כדי להטיבו באחריתו ולהזהירו שיתקן דרכיו ואין בעל הרחמים פוגע בנפשות תחלה ומייסרו מקודם באכזר נכסיו, ואם לא יעוררו זה לשוב ממעשיו אז מוסיף לענשו בגופו ובעוה"ר אנו רואים שבאים יסורים מינים שונים על האדם ותולין הכל במקרה ואין מתעורר על האמת להרהר הרעתי את מעשי וקפחתי את פרנסתי אבל באמת הכל תלוי בזה ואם ישוב מיד יתהפך הכל לטובה כי כל היסורים באים רק לעורר את האדם לתקן מעשיו, וזהו המסורה אם תראה שהמורו תעה בדרך דחינו דקניינו ונכסיו הולכים לאיבוד, או שתראה איש תעה בשדה שבא על האדם עצמו איזה מיני יסורים או תדע ותשכיל שכל זה בא מפאת כי "אדם תעה מדרך השכל" שלא תתלה הדבר במקרי הזמן ופגעיו רק תדע שאתה בעצמך גרמת לך זאת ומיד שתיטיב מעשיך יבא רפואה לך. (משמרת אלעזר)

מיצות העדקה

אם כסף תלווה את עמי את העני עמך. לפיכך עליך להלוות לו, מושם שכספו של העני "את העני" מצוי בידך "עמך", והכסף אינו אלא פקדון ביד העשיר, אשר הפקיד אצלו השי"ת על מנת לשמור עליו ולתמוך בעני, שכן הדין הוא, שהכותב נכסיו לאחד מבניו לא עשאו אלא אפטרופוס, על מנת שיחלק את הנכסים בין יתר הבנים, כך גם השי"ת עושה את העשיר לאפטרופוס גרידא על הכסף, ע"מ שיחלקו כראוי בין בניו העניים.

לעילוי נשמת הרה"ח

ר' רפאל מרדכי ב"ר מנחם פרידמאן ז"ל

גלב"ע א' אדר

ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת האה"ח

מרת רבקה ב"ר אלכסנדר יעקב גרינוואלד ע"ה

גלב"ע א' אדר

ת.נ.צ.ב.ה.

משכן וקחו לכם חפץ של מצוה...

טייערע ברידער!

העלפט ארויס ביד רחבה וברוח נדיבה

און זייט זיך משתתף בהחזקת מוסדותינו הק'

זעלטענע
געלעגנהייט!

נדיבי לב וואס וועלן זיך
איינקויפן א

זכות מלמד לחודש

וועלן באקומען צוגעטיילט אן
אות הכרת הטוב

א חפץ של מצוה
פון כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

על כן אהובים ידידים
נעמט א חלק בהחזקת מלמד לחודש
און זייט זוכה אינעם חפץ של מצוה
וואס די הנחלת המוסדות וועט אייך
נאכשיקן אין די קומענדיגע
טעג מיט אייער נאמען
אויסגעקריצט

און נעמט אנטייל אין די

"מלמד לחודש קאמפיין"

מיטן סכום פון 7000 ₪

י"ב חלה

מאת כ"ק מרן רבינו
הגה"ק שליט"א

להניח ברכה אל תוך בתיכם!

דבש תמרים

פנינים יקרים, מבאר הפרוה שרים, רבותינו הקדושים עצי התמרים

כל אשר דיבר הי נעשה ונשמע.
ובמדרש בשעה שאמרו ישראל נעשה ונשמע נעקר יצר הרע מלכם, וייל דהנה מצד הסברא אינו מצווה ועושה עדיף, והא דמצווה ועושה עדיף הוא משום דמגרי ביה יצר הרע וכמו שכתבו התוס', והנה כאן אמרו ישראל נעשה ונשמע משמע נעשה קודם שנשמע, וקשה למה לא אמרו נשמע ונעשה דמצווה ועושה עדיף. לזה אמר המדרש בשעה שאמרו נעשה ונשמע נעקר יצר הרע מלכם, אם כן אינו מצווה ועושה עדיף, ושפיר הקדמו עשה לשמיעה.

(ישמח משה)

☆

על כל דבר פשע וגוי אשר יאמר כי הוא זה עד האלקים יבא. יובן כי הנה אמרו חז"ל בכל יום ב"ק יוצאת שובו בנים שובבים חוץ מאחר, ופ"י המפרשים עפ"י דברי הגמרא אשרי איש, אשרי שעושה תשובה כשהוא איש שחטא בעוודו בכחו והתאווה גוברת, והוא גובר וכובש את יצרו וזה דבר חשוב, משא"כ כששב בימי זקנתו שכבר תש כחו ופסקו תאוותיו הרי הוא כאיש אחר ולא זה שחטא, וז"ש שובו בנים שובבים חוץ מאחר, היינו שחטא בילדותו ושב בזקנתו כשהוא אי אחר ע"כ, וזהו שאמרה"כ על כל דבר פשע, וצריך להתודות על חטאיו, בעת אשר יאמר עליו כי הוא זה שחטא, ולא איש אחר.

(קדושת יו"ט)

☆

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם. ונראה בהקדם מה דמרגלא בפומי' לפרש הכתוב אשרי הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמידנו,

דאיתא במדרש בשעה ששמעו ישראל פרשת נגעים נתייראן, אי"ל הקב"ה הללו לאוה"ע ואתם לאכול ולשתות ולעסוק בתורה, כי היו בני יראים פן יבואו עליהם הנגעים בפועל, וינחם הקב"ה דיש להם עצה להנצל מזה ע"י לימוד התורה"ק שנחשב כאילו נתקיים בפועל, משא"כ אוה"ע שאין להם כח התורה, וזשי"ה אשרי הגבר אשר תיסרנו יה, וחזר ופירש על איזה יסורין הוא אומר, ומתורתך תלמידנו בזמן שהיסורין אינם באים בפועל ח"ו רק שיוצא ידי חובת היסורין ע"י לימוד התורה, ועד"ז יש לפרש ואלה המשפטים שרומז על דינים ועונשין, אשר תשים לפניהם, כלומר שיצא ידי חובת היסורין והמשפטים בלימוד ולא במעשה.

☆

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם. יבואר לפמ"ש"כ בדברי"י כי כאו"א הישראל קיבל מסיני חלק בתורה כפי שורש נשמתו, ומה שראוי שיתגלה ע"י חכם זה א"א שיתחדש ע"י אחר, וע"כ אמרו חכמים חכם שמת אין לו תמורה, דאפי' יש בעולם חכמים גדולים ממנו, מ"מ כיון שאין עבודת האדם דומה לחבירו והכל תלוי בשורש נשמתו, א"א שישתלם חלק התורה השייך אליו ע"י זולתו, והנה כתב הרמב"ן שבתואר פניו וצורת פרצופו של אדם ניכר מהותו ובהינתן נפשו ע"כ, ולפי"ז יתפרש הכתוב ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם, כי אמרו חז"ל כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש נאמר למשה מסיני, ובכן י"ל שנצטוו משה רבינו בזה ללמוד עם בני ישראל חלק התורה ששייך

לכל אחד כפי שורש נשמתו, והו' הכוונה אשר תשים לפניהם, היינו כפי מה שנחקק בפניהם ופרצופיהן.
(ברך משה)

☆

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם. וברש"י כשולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם, וי"ל בהקדם מ"ש בדברי"י כביאור דרשת חז"ל ע"כ והודעת להם זה בית חייהם, ופירש"י ת"ת, ובמק"א פירש"י על דרש זה בית חייהם ללמד להם אומנות להתפרנס בו, דהנה בני אדם חושבים שמי שיש לו אומנות טוב ופרנסה בהרחבה, ע"יז יוכל להחזיק ת"ת ביד רחבה כברכת הי אשר נתן לו, הנה גם זה אמת שמי שחננו הי בעושר ישיג ידו להחזקת התורה, אמנם גם להיפוך המשתדל בהחזקת התורה יותר מיכלתו, השי"ת משלם שכרו בעוה"ז ויוכה לאומנות טוב ופרנסה בהרחבה, שיוכל לעשות המצוה בשלימות, נמצא דשני הפירושים שברש"י כחדא נינהו, כי האחד מביא לידו חבירו, וע"י האומנות להתפרנס בו יגיע לת"ת, וע"י התורה יוכה לפרנסה ע"כ, וזהו שאמר הכתוב ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם, היינו שישומו ויחזיקו בהתורה, ולזה פ"י רש"י כשולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם, דכאשר מצויה הפרנסה בבית אדם אז יוכל להחזיק התורה, אבל באמת הפ"י הוא גם להיפך, שבאם הוא מחזיק תורה ולומדיה, אז יהיה ביתו כשולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם, ויעוררו השי"ת בשפע פרנסה בהרחבה גדולה.

(כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א)

בית המדרש דחסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א
זכרון מאיר - בני ברק

שיר המעלות לשלמ"ה

בתורה וקול זמרה, נביע בזאת השורה, ברכת מ"ט בשפה ברורה, קדם ידיו הנכבד והמפואר,
מוכתר בכל תואר, לבו ער וחם לכל דבר שבקדושה, בעין יפה ובמידה גרושה, מקבל את כל
אדם בסבר פנים ובנהורא נפישא, רחום ומוקיר רבן, ואיהו גופיה צורבא מרבנן, לטובת ולהצלחת בית
מדרשינו לא ישובות יומם וליל בכל עת ועידן, במאור פנים וברוח נאמן, שיר השירים אשר לשלמ"ה,
מרים על נס קרן ביהמ"ד במיטב תבונה וחכמה,

מוה"ר שלמה זלמן דאסקאל שליט"א

גבאי נאמן דבית מדרשינו

לרגל שמחתו בהולדת נכדו אצל חתנו כבנו החשוב והנעלה, שקדן בתורה ומופלג בכל מעלה, שמו הטוב הולך לפניו בתפארת ותהילה,

הר"ר שמעון ראטה הי"ו

ויה"ר מלפני אביו שבשמים, שיזכו לרב תענוג ונחת במלוא חפניו, ומשמחה זו יושפע רב שמחות לו
ולכל בית ישראל בכפלי כפליים, ערי ירחם ה' על בנין ציון וירושלים, בב"א.

המברכים בלונ"ח

אליעזר פאלאטשעק - אברהם מרדכי שטיינבערג בשם מתפללי ביהמ"ד

קופת גמילות חסדים דחסידי סאטמאר ב"ב

- מפעל גדול להלוואות ממון -

בקשה חשובה

אנא, תפקידו כספים בקופתינו בדולרים ובשקלים
ותעזרו לידידים וחברים הזקוקים לעזרה בהלוואות
כשתצטרכו, תקבלו בחזרה

למי שאין כספים גם יכול לזכות בשכר מצוה אם ישתדל אצל אחרים שיש להם כסף
מצוה בכפלים לשלם תרומות

פקדונות עד \$ 2000 או ₪ מוסרים בקופת החוסך אצל הר"ר פסח אהרן גרינוואלד הי"ו

המסייעים יתברכו מן השמים בכט"ס

בברכת החסד

עסקני הקופה

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו ונוגה מביקים

בשפתי צדיקים

רק שבתו יתן ורפא ירפא

פעם אחת נחלה הרה"ק ר' יצחק מסקווירא זצוק"ל, ורצו ליתן לו עליה בשבת פרשת בשלח, כי בפרשה זו כתיב "כל המחלה אשר שמת במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאריך", ולא הסכים הרה"ק הנ"ל באמרו "סיאיז זייער א שטארקע רעצעפט", ובשב"ק פר' יתרו ג"כ רצו ליתן לו עליה, כי איתא במדרש דבמתן תורה נתרפאו כל החולים אמר ג"כ שהוא קשה מדי, ובפר' משפטים אמר כתיב רק שבתו יתן שרק נקיים את השב"ת, ורפא ירפא זו הוא רפואה קלה וטובה, כמאמרם ז"ל שקולה שבת כנגד כל המצוות.

אל תשת ידך עם רשע

כותב הרה"ק מקאמארנא ב"היכל הברכה" (פר' קדושים) שמעתי מאדוני חמי הרב אלוקי הקדוש מוהר"ר אברהם מרדכי מפינטשיץ, שסיפר לי מגדולת מרן אלוקי הבעל שם טוב ובתוך הדברים סיפר שפעם אחת עמדו התלמידים בראש השנה והתפללו ואחד מן התלמידים נפל ממנו בתוך התפלה הכלי עם הטאבאק לארץ, והגיבה אותו וחבירו ראה זה והתרעם עליו על שהספיק בתפלתו להגיבה הטאבאק ולשאוף, כמנהג, ומרן אלוקי הבעש"ט ראה ברוח קדשו, שהתרעומת של צדיק זה, גרם לחבירו שפסקו עליו שימות באותה שנה, רח"ל, ועלה הבעש"ט בעליית נשמתו למעלה וטען הרבה טענות על זה, ולא הועיל, עד שבליל הושענא רבא עלה עוד וטען וצעק, ופעל בתפלתו שאם זה המקטרג מעצמו ימצא לו זכות יפטר זה, ונכנס מרן לבית מדרשו ומצא התלמיד שהתרעם שהוא עוסק במשנה תורה, ונטל הבעש"ט המוחין ממנו, ולא היה יכול לומר בדביקות כראוי באמירת התיקון, ומפני זה הלך אנה ואנה לחשוב ברוממות קל ויחודו ובאיה ענינים ונפל בזה במחשבתו, מפני מה נתגלה בדור אחרון עקב הזה, ענין עשב טאבאק לשאוף ולעשן, ואמר במחשבתו כי יש כמה נשמות יקרות בדור האחרון שאי אפשר להם שיתלבשו ויתגשמו, אלא עיקר תיקונם בריח כטעם אשה ריח ניחוח לה, ומזה בא לו חרטה שלא היה לו להתרעם על חבירו ששאף הטאבאק בתוך התפילה, כי מי יודע איה נשמה ודבר יקר העלה הצדיק הזה בייחודו, וביום הושענא רבא היה דרך מרן אלוקי הבעש"ט, להשיב לכל שואלו מה שנגזר למעלה ולמטה, ומה שיתהווה בכל העולם, כי צפה ברוח קדשו מסוף העולם ועד סופו, והיה בדיחא דעתו מאד ביום הנ"ל, וכל אחד היה מכין לעצמו איה שאלה, הן בדרוש הן בגמרא ופוסקים, או בשאר ענינים, ולכולם היה דרכו להשיב ביום זה, ואותו תלמיד הכין לשאול שאלה הנ"ל [למה נתגלה טאבאק בדורתינו] וכששאל להבעש"ט א"ל הרה"ק אמור אתה! ואמר טעמו של דבר, ואמר מרן אמור יתר הדברים שהיה במחשבתך אז, ונזכר וסיפר לו האיד שמצא בהן

זכות על חבירו, ואז נתבטל הקטרוג והגור מעל חבירו, וכיון שנתבטל סיפר לו מרן כל הענין שגרם על חבירו, והזהיר לו שתמיד ידון לכף זכות להירא שמים, ולא יעורר עליו דינא ודיינא, ויהיה טוב לו, בזה המעשה פירש הרה"ק ר' משה מפשעווארסק זי"ע אה"פ אל תשת ידך עם רשע להיות עד חמס, דהנה כשהיצה"ר הוא השטן, עולה לקטרג אמרה על פי שנים עדים יקום דבר, מה עושה השטן, ממתין ומצפה הוא עד שידבר אחד לשון הרע על איש זה, ואז הוא מצטרף אל האיש הזה להעיד על הראשון ולקטרג עליו ח"ו, וזהו שהזהיר הכותב אל תשת ידך עם רשע אל תתן ידך להצטרף אל השטן להיות עד חמס, על ישראל אחר.

אם ענה תענה אותו..

פעם אחת שבת הרה"ק רבי דוד מדינוב זי"ע בצאנו אצל הרה"ק בעל הדברי חיים זי"ע ביום א' ליום הדברי חיים את הצמח דוד והלכו עד כפר סמוך לצאנו, והיה שם יהודי בעל הקרעטשמע (פונדק) ששמע שהצדיקים יבואו לכאן, קיבל פניהם וביקש מהם שיבואו בביתו לסעוד אצלו, פתאום באה אלמנה בבכיות אל הצדיקים וצעקה האיד יכולים אתם ליכנס בזה הבית הלא יש תביעות ממונות על קרעטשמע זו, אמר הגה"ק מצאנו להצמח דוד שאינו יכול ליכנס עד שיברר הדבר ע"פ דין תורה, והושיבו בית דין שם אל אתר עד שיבררו הכל, והפסק יצא לטובת בעל הקרעטשמע, ואח"כ אמר הדברי חיים להצמח דוד דינובער רב עכשיו יכולים ליכנס, אבל האלמנה עוד בכתה בטענתה וישבו הבי"ד עוד הפעם והבעל הבית לקח מעות ופיס את האלמנה לפנים משורת הדין, וכשהאלמנה נתפייסה אמר הצמ"ד עכשיו יכולים ליכנס, שאל אותו הדב"ח למה סירב עד עכשיו ליכנס בו, הלא הפסק הלכה היתה ע"פ הדין והיושר, ענה הצמ"ד כתיב בפסוק אם ענה תענה אותו וגו' שמוע אשמע צעקתו, וקשה מהו כפל הלשון ענה תענה ועוד מהו הלשון "אותו וצעקתו" היה לו לכתוב בלשון רבים, אלא על כרחך צריך לומר שכשמצערם האלמנה ויתום בעולם הזה אפילו כשאנים צודקים הבכיות מעוררים את האב בעולם העליון, ומצערם גם את האב בעולם העליון, והוא הולך לכסא הכבוד וטוען עבור אשתו ובניו, וזהו הכוונה אם ענה את האלמנה ויתומים, ותענה אותו והכוונה על האב וגם הלשון אם צעוק היינו אם יצעקו האלמנה והיתומים, אז יצעק הוא אלי ואשמע צעקתו של האב ומטעם זה סירבתי ליכנס בביתו עד שתתפייס האלמנה.

לעילוי נשמת הרה"ח

ר' אליעזר מאיר יהודה ראזמאן ז"ל

ב"ר יעקב דוב ז"ל

גלב"ע כ"ג שבט

חבורת "ויואל משה" דחסידי סאטמאר

בישיבת חכמי לובלין בנשיאות כ"ק מרן בעל שבט הלוי שליט"א

בני ברק יצ"ו

תודה וקול זמרה

באותות אהבה נביע בזה מז"ט ורב ברכה, מתוך רגשי הערצה והערכה, קדם מז"ט האברך הנעלה והחשוב, על כולנו נערץ וחביב, שוקד על דלתי התורה, ועובד ה' ביראה טהורה, נודע לעוז ולתפארה, מנהל חבורתינו בלב ונפש חפצה ורוח מסורה, דולה ומשקה לנו מתורת רבותה"ק בשפה ברורה,

הרב ר' שמעון ראטה שליט"א

ראש חבורתינו

לרגל השמחה שבמעונו בהולדת הבן גי' למז"ט

יה"ר שיזכה לגדלו ולחנכו על מבועי התורה, ברב שמחה ואורה, וימשיך בהרצת תורה ויראת שמים, מתוך תענוג ונחת במלוא חפניים, וכט"ס.

הכו"ח בהוקרה והערכה

חבורת "ויואל משה" דחסידי סאטמאר

שיר השירים אשר לשלמ"ה

מעומק לבנו פנימה, קולנו בשמחה נרימה, בברכת מזלנו טבא, אל רום מעלת כבוד ראש בית אצא, אבינו - חותנינו המסור למעננו במסירות רבה, וצמוד בלבינו באהבה, האדם הזקן באנשים, ראש וראשון לכל קדשים, רודף צדקה וחסד בכל עת ועידו, בעזרה ובחסידות בקי וידעו, רחים ומוקיר רבנו ותלמידיו, חכו ממתקים וכולו מחמדים, מקבל בסגר פנים יפות את כל אדם, חכמת שלמ"ה תאיר פניו, שמעו הטוב הולך לפניו,

הרה"ח ר' שלמה זלמן דאסקאל שליט"א

ומנשים באוהל תבורך אמינו - חמותינו החשובה שתח"י

לרגל השמחה שבמעונם, רוממות קל בגרונם, בהולדת נכדם

אצל גסינו אהובינו האברך הנעלה והחשוב, על כל מכיריו נערץ ואהוב, שוקד על דלתי התורה, חשיכה באורה, נודע לעוז ולתפארה, דמופלג בעבודתו ביראת ה' טהורה, הר"ר שמעון ראטה הי"ו

והברכה אחת היא לכבוד זקנינו החשובה ערת דאסקאל שתח"י לאוי"א

וברכותינו מעומק לבנו שגורה, שמשמחה זו יושפע לכם רב שמחה ואנחה, ותוכי לרוות מכל יוצ"ח תענוג ונחת לתפארה, דורות ישרים ומבורכים, בגנים ובגני בגנים כצצים ופרחים, עוסקים בתורה ובמעשים משובחים, כאוות נפשיכם בכל הדרכים, אבי"ר.

כ"ד המברכים בחיבה והערצה בניכם - התניכם

יואל, שלום יפתק אגריאל, אשה אפרין, יש"י יקרב, באסקאל נתאן צבי אגל, יואל וייס

מאמרים נחמדים, ע"ד דרוש מיוסדים, כפתור ופרח משוקדים

פרפראות לחכמה

עכ"ל וז"ש וכי יווד איש וכו' דאע"פ שתדעו שעשה בודון ובערמה, מ"מ אל תמהרי לדונו למיתה אלא מע"ס מובח"י כלומר ממה שעם מובחי דהיינו שצויתי לעשות כבש למזבחי ולא יעלו במעלות לעשות פסיעות גסות מזה תלמדו שלא לעשות ג"כ פסיעות גסות בדינו אלא אחרי שתדקדקו היטב בדינו אז תקחנו למות. (אפריון)

☆☆☆

ועבדתם את ה' אלוהיכם וכו' והסירותי מחלה מקרבך לא תהי' משכלה ועקרה את מספר ימין אלמלא. ונל"פ עפ"מ דאיתא בגמ' בשעה שקיבל ר"א עליו יסורים לא ה' אשה מפלת נפלים ולא שכיב איניש בלא זמניה ולפי"ז קשה כיון דהפסוק מבטיח שלא תהי' משכלה דהיינו מפלת נפלים וגם את מספר ימין אמלא דהיינו שלא ימות איש בלא זמניה הרי א"א להסיר ב' דברים אלו כי אם ע"י יסורים של הצדיק כמבואר בגמ' הנ"ל ואיך קאמר הפסוק והסירותי מחלה מקרבך אך זה אינו דכל הטעם שהי' לר"א יסורים מחמת עוונות הדור ושה"כ ועבדתם את ה'א ויהיו כל העולם צדיקים אז והסירותי מחלה מקרבך שלא יצטרכו הצדיקים לקבל עליהם יסורים ואעפ"כ לא תהי' משכלה וכו' ואת מספר ימין אמלא אפי' בלא יסורים. (עיר דוד)

☆☆☆

מכה איש ומת מות יומת. ונראה דאיתא (סנהדרין ע"ח). טריפה שהרג שלא בפני ב"ד ובאו עדים והעידו עליו שהרג פטור משום שזה עדות שאי אתה יכול להזימה כי אין אתה יכול לקיים בעדים כאשר זמם משום שהם רצו להרוג טריפה שהוא גברא קטילא (אדם מת) זה דווקא בדיני אדם אבל בדיני שמים כן חייב ויש לו עונש וזה שאמר הכתוב "מכה איש ומת" היינו המכה היה מת היינו טריפה הגם שהוא פטור בב"ד בדיני אדם אבל אל תחשוב שינצל מעונש אלא "מות יומת" הוא יקבל עונשו לעולם הבא.

(משכנות יעקב)

סל מלא ברמות

בשורות אחדות מועט המחזיק את המרובה, אג"ר בזה ברכת מזלן טבא, בכל לשון של חיבה, קדם ידידי החשוב והנעלה מלמד מומחה לעדרי צאן, שמו הטוב מהללים בשיר ורון.

הר"ר יואל הלוי וויינבערגער הי"ו

לרגל שמחתו בהולדת בתו שתחי' למז"ט

יחיד שיוכה לרוות ממנה ומכל יוציא רב תענוג ונחת דקדושה אמן

כעתירת וברכת ידיך

שלמה אלעזר מנחם מענדל פייערעווערגער

ויצאה אשתו עמו. ופרש"י מגיד הכתוב שהקונה עבד עברי חייב במוזנות אשתו ובניו, ולכאורה קשה מדוע כאן אמר הכתוב רק "ויצאה אשתו עמו" ולא הזכיר הכתוב בנים, ואילו בפר' בהר כתיב "ויצא מעמך הוא ובניו עמו", וי"ל עפ"מ שאמרו חז"ל (קדושין כ"ב). אמר ר' שמעון אם הוא נמכר בניו מי נמכרין אלא מלמד שרבו חייב במוזנות בניו, אבל זה ברור שרבו אינו מחויב לתת להם מוזנות יותר מאביהם, והנה קי"ל (שו"ע אע"ז ע"א) שהאב חייב לפרנס את בניו עד שיגיעו לשש שנים ולא יותר א"כ גם האדון אינו חייב יותר מזה, ומעתה יובן שפיר דבפרשתן הכתוב מדבר בעבד עברי שיוצא בשש שנים א"כ הבנים שהיו עמו בשעה שנמכר הם עכשיו כבר בני יותר משש והאדון כבר הפסיק לתת להם מוזנות לפני יציאת אביהם העבד לחרות אבל לאשתו על העבד חייב באדון לפרנס עד שעת היציאה ממש לפיכך כתיב רק "אשתו" משום שבניו כבר יצאו לפני כן, אבל שם מדבר הכתוב ביוכל שחל לפני שנמלאו שש שנות עבודת העבד א"כ יכול להיות שבניו הם עדיין לפני גיל שש והאדון חייב לפרנס אותם עד יציאת העבד לחרות לכן אמר הכתוב "הוא ובניו". (חתם סופר)

☆☆☆

ורצע אדוניו את אונן במרצע. פרש"י הימנית או אינו אלא השמאלית נאמר כאן און ונאמר להלן במצורע און מה להלן הימנית דכתיב "תנוך אונן הימנית" אף כאן הימנית ומה ראה און להירצע וכו', וקשה גם בלי הגז"ש היה לו להקשות מה ראה און להירצע, אכן י"ל דהנה אחז"ל (תנחומא תצא ב') באדם יש רמ"ח איברים וכנגדם יש רמ"ח מצות עשה ויש באדם שס"ה גידין וכנגדם שס"ה מצות לא תעשה וכל אבר יש לו אחיזה במצוה אחת כגון יד יש לו אחיזה במצות תפילין וכו', ולפי"ז אתי שפיר דבלי זה לא היה קשה לרש"י מה ראה און להירצע שהיינו יכולים לומר שהאון יש לו אחיזה במצוה זו לפיכך נרצע אבל עכשיו שאמר הגזירה שזה ממצורע אם כן יש לאון כבר אחיזה במצות מצורע ואי אפשר שיהיה לאבר אחד אחיזה בשתי מצות לכן היה קשה לו לרש"י "מה ראה און להירצע" דווקא אחרי הגזירה שזה ממצורע. (מדרש יונתן)

☆☆☆

וכי יזיד איש על רעהו להרגו בערמה מעם מזבחי תקחנו למות. ונל"פ עפ"מ דאיתא במדרש בפרשתן מה כתיב למעלה מן הענין ולא תעלה במעלות על מזבחי וכתוב ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם וכי מה ענין זה אצל זה אלא אמר ר' אבינא כשם שהזהיר הקב"ה את הכהנים שלא יהיו פוסעים פסיעות גסות על גבי המזבח אלא יהיו מהלכים עקב בצד גודל, כך הזהיר הקב"ה את הדיינים שלא יפסיעו פסיעות גסות בדין, ופי' ביפ"ת שלא ימהרו לחתוך את הדין בלתי דקדוק רק אלא יהיו מתונים בדין

ענינים נפלאים, בסוגיות ובפסולות, שמקורותיהם בפרשת השבוע נמצאים

ודרשת והקרת

בענין שליחות בטביחה ומכירה בשבת

שהרי אין בו חיוב מיתה, עכ"ד, ומשמע להדיא מדבריו שהוא ביאר דברי הרמב"ם שאפי' אם המשלח שלחו שישחוט בשבת, אעפ"כ אחי אית לן מה שגילתה תורה שיש שליח לדבר עבירה, ואפי' אם נצטרף עם השליחות עוד איסור.

וכולם כאחד ראו כן תמחו על דבריו דהאיך יפרנס את דברי הרמב"ם הכי, הרי במעילה (שם) חזינן דסבר להדיא בדברי המל"מ שאם נצטרף איסור אחר, אמרי' דאין שליח לדבר עבירה, והתינו כהבנת המל"מ ניחא אבל לפי הבנת הטור סתרי אהדי.

ובשער המלך (פ"ג מהל' גניבה ה"ו) הקשה על דברי הטור דלא משמע כן לפי"ד בהל' מעילה, אמנם הביא מהרמב"ם בפ' המשניות (בב"ק פ"ו) שכתב וז"ל: אמנם יתחייב בד' וה' כשיתן לזולתו לשחוט לו ביום הכיפורים עיי"ש.

ומשמע מדבריו שאפי' אם המשלח אמר לו לשחוט ביום הכיפורים (או בשבת כדמשמע מדבריו) חייב המשלח, אע"פ שנצטרף בו עוד איסור של חילול שבת ויו"ט, והוא סתירה לדבריו בהל' מעילה כדהבאנו לעיל באריכות, וע"ש שמאריך בזה.

תירוצו של הקצוה"ח

הקצות החושן (סי' רצ"א סק"א) הביא הקושיא על הטור ומיישבו עפ"י דמהרי"ט (בד' לקידושין מב.) שהקשה על מה שכתב הרמב"ם (בהל' מעילה) שלא מצינו בתורה כולה שליח לדבר עבירה אלא במעילה, וקשה הרי שליחות יד וטביחה ומכירה ג"כ ילפי' מקראי דיש שליח לדבר עבירה, ותיירץ דשליחות יד וטביחה אינו חייב המשלח מדין שליחות, אלא בשליחות יד הוא חייב מדין פושע פושע בשמירתו בזה שאמר לחבירו לשלוח יד בהפקדון, וכן טביחה אין הטעם מדין שליחות אלא כיון שהוא נהנה מן הבהמה ומבשרה, ע"כ חייב לשלם ד' וה' ולא איכפת לן אי עשאו ע"י שליח.

וראיה נכונה לדבריו דהרי אם שלח קטן לטבוח הבהמה ג"כ חייב בד' וה', אע"פ דקטן לאו בר שליחות, מ"מ כיון שהוא נהנה ממנה חייב, וממילא יובן שפיר ד' הרמב"ם דדיקא במעילה מצינו שליח לדבר עבירה, דאח"כ בטביחה ובשליחות יד לא היו מתורת שליחות אלא מדין נהנה ופושע, עכתו"ד מהרי"ט.

ולפי"ז יובן נמי שיטת הטור דאין שום סתירה בזה שכתב הרמב"ם בהל' מעילה שאם נצטרף בו איסור אחר אמרי' דאין שליח לדבר עבירה נמי לגבי מעילה, דהתם הרי הוי מדין שליחות, ע"כ בעינן שלא יתערב בו איסור אחר, דאם יתערב יתבטל השליחות מצד האיסור האחר שאין שליח לדבר עבירה בגוויהו, משא"כ בטביחה שפיר אפ"ל דאפי' אם יצטרף איסור אחר כגון אם אמר לו משלחו שישחטנו בשבת, אעפ"כ יתחייב המשלח כיון דלאו מדין שליחות הוא, אלא מדין נהנה ופשיעה כאמור, ובוה לא איכפת לן אם נצטרף עוד איסור, עכ"ד.

בפרשתן (משפטים כ"א ל"ז) וכי יגנוב איש שור או שה וטבח או מכרו, ובגמ' קידושין (מ"א) מבואר בסוגיא דשליחות דבכל מקום אין שליח לדבר עבירה, אבל בג' מקומות קיי"ל דיש שליח לדבר עבירה, בשליחות יד, במעילה, ובטביחה ומכירה, עיי"ש.

הרמב"ם (פ"ג מהל' גניבה ה"ו) אם עשה שליח לשחוט לו ושחט לו השליח בשבת, הרי הגנב חייב בתשלומי ארבעה וחמשה, שהרי זה הגנב לא עשה עון מיתה בית דין וכבר ביארנו שהשחוט ע"י שליח חייב בתשלומין, (פי' כיון שהשליח הוא זה שעבר על חילול שבת, אי"כ הגנב דחייבו המשלח חייב בד' וה' ולא מיפטר מדין קם ליה בדרכה מיניה, משא"כ אם המשלח בעצמו שחט בשבת פטור מדין קלבר"מ) עכ"ד הרמב"ם.

יסור חדש בדין שלד"ע

והמשנה למלך (שם) מבאר דמדוקדק דברי הרמב"ם דדוקא כשעשאו שליח סתם שישחוט לו ולא אמר לו זמן מסוים, והלך השליח ושחטו בשבת, אז חייב הגנב ד' וה' משום דבטביחה ומכירה הרי אמרי' דיש שליח לדבר עבירה והמשלח חייב, אבל אם המשלח אמר לו לשחטו בשבת דייקא אז פטור המשלח בתשלומי ד' וה', דהרי בטבח ומכר גילתה תורה דיש שליחות לדבר עבירה, וכיון דחידוש הוא א"כ אין לנו אלא כשלא נצטרף עמו עוד איסור בשליחות זה דלא עשאו שליח אלא על איסור טביחה, אבל אם נצטרף עמו עוד איסור כגון אם עשאו שליח לשחט בשבת דמלבד איסור טביחה נתוסף איסור שבת, אז כיון דלגבי איסור שבת אין שליח לדבר עבירה הכי נמי נימא דלגבי טביחה בכהאי גוונא לא הוי שלוחו ואין השליחות מתייחס להמשלח.

ומביא ראיה ליסוד זו מדברי הרמב"ם (פ"ג מהל' מעילה ה"ב) וז"ל: במה דברים אמורים כשהיו החתיכות מקדשי בדק הבית, אבל אם היו בשר עולה וכיוצא בו לא מעל אלא האוכל בלבד שהרי הוא חייב באיסור אחר יתר על המעילה, ובכל התורה כולה אין שליח לדבר עבירה אלא במעילה לבדה שלא יתערב עמה איסור אחר, והראב"ד ז"ל שם שבחו לטעם זה, עיי"ש.

הרי לך מבואר מה שביארנו דכל שנצטרף איסור אחר אמרי' אין שליח לדבר עבירה, ודווקא כשעשאו שליח גם על האיסור האחר כגון שעשאו שליח לשחוט בשבת וכדו', לא מהני לן מה שגילתה תורה דבכהאי גוונא יש שליח לדבר עבירה, אבל אם עשאו שליח דייקא על שליחות שכרוך בה רק איסור טביחה או מעילה או שליחות יד, אז אפי' אם השליח הלך מדעתיה דנפשיה ועבר בשליחותו על עוד איסור, עדיין יש שליח והמשלח חייב, דאין זה מעלה ומוריד מה שהשליח הוסיף מדיניה, שהרי בעיקר השליחות לא הוסיף ולא מידי, עכ"ד.

סתירת הרמב"ם מטביחה ומכירה

אמנם הטור (בד"מ סי' ש"ד) כתב וז"ל: עשה שליח לשחוט לו "בשבת", והשליח שחט בשבת כתב הרמב"ם שהוא חייב

תירוצו של הדברי יחזקאל

ובדברי יחזקאל (סי' נו אות ב') הטור עפ"ימ"כ האחרונים ובראשם הבית מאיר דמחדש דבשבת ליכא כלל תורת שליחות, כיון דעיקר קפידת התורה הוא שהגוף ינוח ולא יעבוד, וא"כ כשעושה המלאכה ע"י שליח הרי סוכ"ס גופו נח, דאין האיסור על עצם המלאכה בעצם, עכ"ד.

וא"כ מיושב ד' הרמב"ם דמעילה, דדייקא אם האיסור (שנצטרף) הוא דבר שבעצמותו יש בו תורת שליחות רק כיון שאין שליח לדבר עבירה אין בו שליחות, ע"כ יתבטל כל השליחות אפי' לגבי מעילה, משא"כ באיסור שבת דליכא עלה תורת שליחות בעיקרה לחייב המשלח, א"כ לא שייך לבטל שליחות דטביחה משום שליחות דשבת כיון דבשבת לית דין שליחות עלה כלל ולא משום דאין שליח לדבר עבירה, וע"ש שבסוף דבריו סותר ד' הנ"ל ומיישבו בכמה אנפין.

ת"י חדש על סתירת הרמב"ם

ובקונטרס מהר"א ט"ב (חורף תש"ס ברדשו באנטוורפן) מיישב הקושיא עפ"י החקירה הידועה שחקרו האחרונים אי הא דאמרי' אין שליח לדבר עבירה ביאורו שכל השליחות מתבטל, או דהשליחות אינה מתבטל רק שאין העבירה מתייחסת להמשלח, ובש"ת נודע ביהודה (מהדור"ק אה"ע סי' עה-י) פליגי בה הנוב"י עם הגאון ר' יצחק המבורגר ז"ל בענין בעל ששלח שליח לגרש את אשתו בעל כרחו, ועכשיו שקימו וקבלו עליהם חרם דר' גרשום לא לגרש אשה בעל כרחו, הוי שליח לדבר עבירה, א"כ מה דינה אי הגט בטל אי לאו, והנוב"י סבר דכל השליחות בטילה וממילא אין הגט חל, והגאון הנז' חולק עליו וסבר דהא דאין שליח לדבר עבירה הוא לאו למימרא דהשליחות בטילה,

אלא דהעבירה מתייחסת להשליח אך לענין עצם השליחות אף גבי עבירה קיימת, וא"כ הגט חל.

והגאון הנז' (בסו"ס עו) בתו"ד מבאר דכל דברי הנוב"י הוא דייקא לשיתת רבא (בתמורה ד.) דסבר דכל מילתא דאמר רחמנא לא תעביד אי עביד לא מהני, וע"כ בטלה כל השליחות כיון דעביד שליחות על דבר שאסרה תורה, ובוה מפריך ראית הנוב"י מד' התוס' בקידושין (מב.), וע"כ אגן דקיי"ל כאב"י דסבר דאי עביד מהני, א"כ אין השליחות בטילה והגירושין חל, ע"ש באריכות. והנה ידועה קושית האחרונים אהא דשנינו בחולין (יד.) השוחט בשבת שחיתתו כשירה, ולכאורה אמאי כשירה הרי כ"מ דאמר רחמנא ל"ת אי עביד לא מהני, ורבו התיורצין עליה.

ובשעה"מ (פסחמ"ק פ"ט ד"ה) מתרץ עפ"י ד' הגמ' בחולין (קטו.) דדרשי' מקרא דלא תאכל כל תועבה, לאו נוסף על כל איסורי תורה שאסורין באכילה, ובגמ' פריך מהמבשל בשבת דמותר באכילה, ומסיק דאמר קרא כי קודש היא לכם, היא קודש ואין מעשיה קודש עכ"ל הגמ', ובוה מובן למה שחיתתו כשירה אף דאי עביד לא מהני, דגלי לן קרא למימר דאין מעשה שבת קודש עכ"ל. ולפי"ז יבואר שפיר דבמעילה אם יתערב בו איסור אחר השליחות בטילה כיון דקיי"ל אי עביד לא מהני, וכד' הגאון הנ"ל דלפי"ז כל המעשה בטל וא"כ ע"י שנתערב בו איסור אחר נתבטל כל השליחות, משא"כ בטיביחה ומכירה אע"פ שנתערב בו איסור אחר של שבת, מ"מ השליחות לא נתבטל דבשבת הרי אי עביד מהני דאין המעשה נתבטל כד' השעה"מ, ע"כ שפיר פסק הרמב"ם דאפי' אם שלחו לשחוט בשבת המשלח חייב, (ומה מאוד ידויק עפ"י ד' המגיד משנה (כפ"א מגילה ה"ט) שהרמב"ם פסק כרבא דאי עביד לא מהני.) ודפח"ח.

התאחדות אברכים דחסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל – בני ברק

הוד והדר פעלו וצדקתו עומדת לעד

בעבור עלינו השב"ק נועם הנשמות בסגל חבורה באתרא קדישא מירון יצ"ו ברוב פאר והדר ועצהיו"ט לא נוכל להתעלם מלהביע רגשי תודה המפעמת בלבבינו קדם ידידינו היקר רב תבונות ואיש חמודות, כליל המעלות ונועם המידות, מחנך נפלא להועיל, בפי כל אהוב ומאהולל, עסקן נמרץ לפרט ולכלל, יהוד"א אתה יודוך אחיך, וברוך אומרים לעומתך

הר"ר יוסף יהודא יאזשעף הי"ו

אשר השקיע עיטב כשרונותיו בעסירות נאענה ורבה,
לערוך ולסדר את כל השבתא רבא

זכות השבת וזכות הרשב"י יגן בעדו ובעד ביתו, וימלא ה' לטובה כל משאלות לבו,
ויוסף ה' עליו אלף פעמים ככה, מתוך שפע והצלחה, והקב"ה אל תוך ביתו יניח ברכה, אמן.

הנו"ח בהוקרה והערכה, אסירי התודה והברכה

הגבאים בשם העשתתפים בשב"ק העל"ט בעירון יצ"ו

בְּעֵשֶׂת

הננו מתכבדים בזה להזמין

את ציבור אוהדינו וידידינו תומכי מוסדותינו

תלמידי וחסידיו רבותינו הק' זי"ע ולהבחיל"ח רבינו הגה"ק שליט"א

למגבית השנתית

לטובת החזקת מוסדותינו הק'

שתתקיים אי"ה ברוב פאר והדר

ביום שני לסדר "ויקחו לי תרומה" אור לכ"ט שבט תשס"ח הבעל"ט

יומא דהילולא רבא של מרן הגה"ק בעל קדושת יו"ט זי"ע

בשעה 8.00 בערב

באולם "התמר" קומה א' רח' עזרא 20 ב"ב

קריאדינו הנרגש בשיעה הרבה גורל זו כשמוסדותינו דוק' במצב
כספי קשה, מנסה, בואו לעזור ד' בעזרתו ודמיון שכם
אחרי להחזיק מוסדותינו מפעל חירות ומשיגות נפשו
של מרן רבותינו דקדושים זיעועכ"א הנמשכת תחזקת דגל
והדרכנו של כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

המצפים להשתתפותכם להגדיל תורה ולהאדירה

וועד המגבית

הנהלת המוסדות

בסיום ערב המגבית תיערך אי"ה הגרלות יקרי ערך
לכל המשתתפים הנוכחים תומכים קבועים של מוסדותינו הק'

1 סט ליל הסדר - הכולל בתוכו קערה, כוס של אליהו ועוד

2 סט הדלקת נרות - הכולל בתוכו קנדלברה ועוד

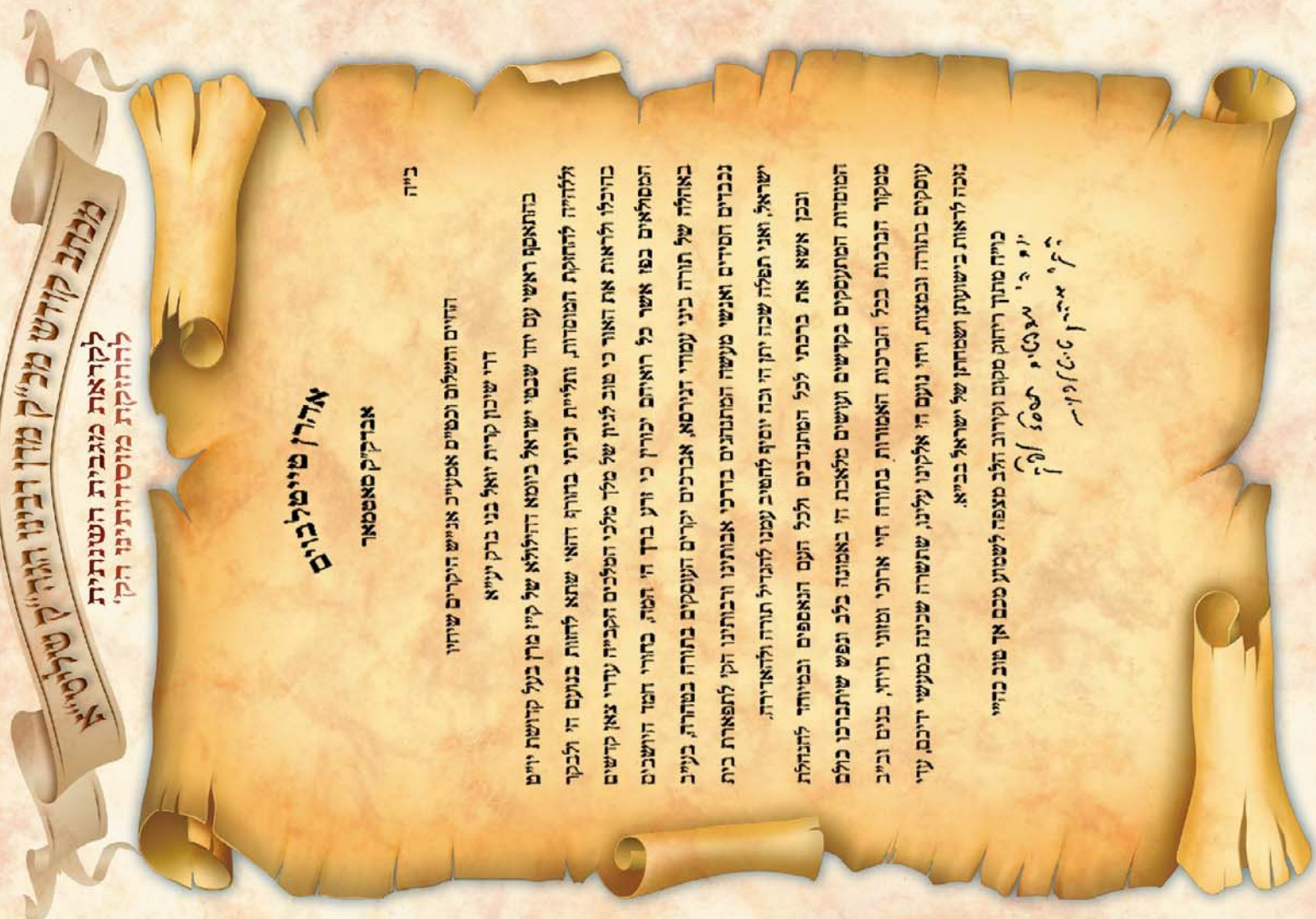
3 סט קידוש - הכולל בתוכו בקבוק יין, גביע ועוד

4 סט לחם משנה - הכולל בתוכו מוגש, כלי למלח ועוד

5 סט שולחן מפואר - הכולל בתוכו כלים ומויני כלי כסף

6 מגילה מהודרת + נרתיק מפואר

שי נאה ומוזכרת נצח יחולקו כאות הוקרה לכל תומכי המוסדות

מכתב קודש מב"ק מרן רבינו הגה"ק שטיינבוים זצ"ל
לקראת מאגבית השנתית
להחזקת מוסדותינו הקי'

אהרן שיינבלויים

אבדק"ק מאגבאר

בי"ה

החיים והשלום וכס"ים אמני"כ אי"ש היקרים שיחיו

דרי שיכון קרית וואל בני ברק יע"א

בהתאם ראשי עץ יחד שבטי ישראל ביומא הדילולא של קיז מרן בעל קדושת וי"ט
אלהיה להחזקת המוסדות, ותליית זכרתי בחורף דהאי שתא לחזות בנועם זי ולבקר
ברובל וראות את האור כי טוב לגיון של מלכי המלכים הקב"ה ערדי צאן קדשים
המסלאים במו אשר כל רואיה יזכור כי זרע בך זי חסד, בחורי חסד הושכים
באהלה של תורה כיני עמורי דגורסא, אברכים יקרים העוסקים בתורה במדה, בעי"ב
נכבדים חסידים ואנשי מועשה המתנהגים בדרכי אבותינו והבותינו הקי' לתפארת בית
ישראל, ואני תפלה שבה יתן זי ובה יוסף לחשוב עמנו להגדיל תורה ולהאדירה.
המוסדות המתעסקים בקדשים ועושים מלאכת זי באמונה בלב תפש שיתברכו כולם
ובכן אשא את ברכתי לכל המתגדבים ולכל העם הנאספים ובמיוחד להנהלת
מסקור הברכות בכל הברכות האמורות בתורה זיי ארכי ומזוני רוחי, בנימ וב"ב
עוסקים בתורה ובמצות, וזי נועם זי אלקינו עלינו, שתשרה שכניה במעשי ידיכם, עדי
מזה לראות בישועתן ושמחתן של ישראל בב"א.

בי"ה מתוך ריחוק מקום וקרוב הלב מצפה לשמעת מכם אך טוב כה"י
י"ו ב' יאצט"ו י"ג
ה'תש"ס (1979)

שדרי האלקי

פאר די תעשיה העוסדות הקי'
פון מוזעג דאלער און העכער
וועט פארטיילט ווערן
א "פוזיז" של עזרות לשבת

אבנא

השתתפו במחנן זא ברה"הות קבני
להחזקת מוסדותינו הקי' בענין יפה ובדבר רחבה

ביד אמר הקב"ה ויקחו לי תרומה
בשעה שאמרו ישראל נעשה ונשמע

התמכרה מאגבאר

פאר אלע תעשיה
העוסדות הקי'
וועט פארטיילט
ווערן א העכער
"שרביט הפלא"
אלס אנדענק פון
די מוסדות

1

"פאולת אמתך"

סט מפיאר לסגולת אמתך כולל בתוכו:
סגולה מיוחדת - נדונתן מפיאר

ה

"סט כלים יקרים"

סט של כלים יקרים כולל בתוכו: קערות וצלחות ספורצילן - סט סכ"ם - כוסות - סט לבראפן - סחוק למענוס

ד

"סט המוציא"

סט מפיאר להמציא כולל בתוכו:
חלה דעקל - מוש לזלות - סכין לשב"ק - כלי לסלח

ג

"סט קידוש"

סט כלי כסף לקידוש כולל בתוכו:
בקבוק יין מפיאר - כוס לקערה - סחוק בשמים

ב

"הדלקת הנרות"

סט כלי כסף להדלקת נרות שבת כולל בתוכו: ליכטער מפיאר - מוש - שרביט - קופת צדק - סחוק אפרוחים - תפילה להוד"נ

א

"סדר טיש"

סט מפיאר לשולחן הסדר זה הפסח כולל בתוכו: קערה מפיאר - כוס של אגיו - כוס קידוש - סט להסבה

פנינים וחידושים בגמרא מס' גיטין הנלמד במסגרת חברת "יסודי התורה"

נר"נ ע"י אחד המגי"ש

פניני התורה

ביאור דברי חז"ל, והלכות היוצאים לדינא "בהני תלת מילי נחתי בעלי בתים מנכסיהון"

בגמרא (דף ל"ה:) "אמר רבה בהני תלת מילי נחתי בעלי בתים מנכסיהון בגלל שלושה דברים אלו יורדים בעלי בתים מנכסיהם דמפקי עבדיהו לחירותא שמוציאים את עבדיהם לחירות, ועוברים על מצות עשה של "לעולם בהם תעבודו", ודסיירי נכסייהו בשבתא ושומקרים את שדותיהם בשבת לבדוק לאלו מלאכות הם זקוקות, ואסור לעשות כן מדרבנן אף שאינו עושה מלאכה בשבת עצמה, ודקבעי סעודתייהו בשבתא ושקובעים את סעודתם בשבת בעידן בי מדרשא בשעה שהחכם דורש בדברי תורה לרבים בבית המדרש, ועבירה הוא בידם שמתבטלים במזיד מלכא לדרשה, אלא היה להם להקדים או לאחר את סעודתם לשעה אחרת.

הגמרא מביא מעשה בנוגע לעבירה האחרונה הנזכרת:

דאמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן שתי משפחות היו בירושלים, אחת קבעה סעודתא בשבתא, ואחת קבעה סעודתא בערב שבת ושתייהן נעקרו" וברש"י מפרש בב' אופנים א'. שקבעו את עיקר סעודת שבת שלהם בליל השבת, במקום במקור, ואין לעשות כן כי יש לכבד את יום השבת במאכלים טובים יותר מבלייל שבת, ואע"פ שהם התכוונו לטובה שלא יתבטלו ביום מלכא לבית המדרש מ"מ נענשו. ב' מרוב עשרם היו רגילים לאכול בכל ימות השבוע סעודה גדולה ורחבה כעין סעודת שבת של כל אדם, ואף ביום השישי נהגו כן, וביום שישי אסור לאכול סעודה כזו אפילו אם רגיל לאכול כך בכל יום שבגלל זה יכנס לשבת כשהוא שבע ואינו תאב לאכול.

דיוק בדברי הגמרא 'נחתי' בעלי בתים

בבן יהוידע (כ"א) כתב לדייק לשון הגמרא "בהני תלת מילי נחתי בעלי בתים מנכסיהון", ולא כתוב 'יורדים' מנכסיהון, כי שלושה דברים אלו הם א' משום תורה, ב' משום חירות, ג' משום חילול שבת שיהיו נבוכים בו. ונמצא ר"ת שלשה אלו הוא נחת שהוא ר"ת נ'בוכים ח'ירות ת'ורה, ולכן בהני תלת שהם נחת המזה נחתי.

ובאו"א כתב דבשלושה חטאים אלה סימן של אותיות נסע, שהוא ר"ת נ'כסים ס'עודה ע'בדים, ולכן בעבור זה נסע בעה"ב מקרקעותיו ונכסיו כיון דנעשה עני.

מה הוא מדה כנגד מדה שבשביל זה נעשו עניים

ובבן יהוידע (שם) כתב לבאר מה הוא מדה כנגד מדה שבשביל אלה ג' חטאים יורדים מנכסיהם, כי העבד הוא בכלל ממונו של אדם כשור וחמור, וכיון שיש לו עבד נמצא זה הוא שפע ממין שהשפיע לו השי"ת, ואם מוציאו לחירות הרי זה מזלזל בשפע של הקב"ה שאינו רוצה בו, לכן מדה כנגד מדה יפסק השפע של הקב"ה ממונו ויעשה עני.

וכן דסיירי נכסייהו בשבת, ג"כ הוא מדה כנגד מדה, כי האדם מתברך בחול בממון מכח קדושת השבת, ולכן אלו דחללו קדושת השבת בעבור ממון שלהם, אז לא יתברך ממון מכח קדושת השבת, ויתאבד מפני שנסתלק ממנו המלך המקיימו, שהוא בא מכח קדושת השבת, וכדאמרי אינשי פוץ מלחא ושדי בשרא לכלבא.

וכן בקבעי סעודתם בשבת בזמן הדרשה שדורשין בדברי תורה ברוב עם בקבע, שאז אותם שעות שדורשין בהם בקביעות נחשב להם כאילו עוסקים בתורה כל היום כולו, מדין כל קבוע כמחצה על מחצה דמיו, ובוזה הקביעות של דברי תורה ניצולים מטענת עשו, שטוען גזל הממון בידכם, כי שלי הוא, שחלקנו עולמות, ואנחנו משיבים כיון דהעולם קיים על התורה, ולולי התורה היה חרב, אנחנו זוכים בממון מדין מציל מזוטו של ים, ולכן זה שאינו הולך לפרקא שהוא עת הקבוע לד"ת, שעל ידו העולם קיים, ומכח זה זוכין ישראל בנכסים, לכן יורד מנכסיו, דעתה לא נשאר לו טענה לזכות בממון שבידו עיי"ש.

חובת לימוד תורה בשבת

כתב הסוד (אוי"ח סי' ר"צ) וז"ל לאחר השינה קובעים מדרש כדאיתא במדרש אמרה תורה לפני הקב"ה רבושי"ע כשיכנסו ישראל לארץ זה רץ לכרמו וזה רץ לשדהו ואני מה תהא עלי, א"ל יש לי זוג שאני מזווג לך ושבת שמו שהם בטלים ממלאכתם ויכולים לעסוק בך, ע"כ צריך שיקבע מדרש להודיע לעם את חוקי אלקים ותורתיו ואסור לקבוע סעודה בזמן בית המדרש כדאיתא בגיטין (ל"ה:) אמר רבה מפני תלתא מיילי נחתי בעלי בתים מנכסייהו וחד מינייהו דקבעי סעודתא בשב בעידן בי מדרשא".

וכן נפסק בשו"ע (סי' ר"צ ס"ב) "אחר סעודת שחרית קובעים מדרש לקרות בנביאים ולדרוש בדברי אגדה ואסור לקבוע סעודה באותה שעה". וכתב הרמ"א (שם) ופועלים ובעלי בתים שאינן עוסקים בתורה כל ימי השבוע יעסקו יותר בתורה בשבת מתלמידי חכמים העוסקים בתורה כל ימי השבוע, והתלמידי חכמים ימשיכו יותר בעונג אכילה ושתיה קצת, דהרי הם מתענגים בלימודם כל ימי השבוע".

ובמשנה ברורה (שם סק"י) כתב "והענין כדאיתא בירושלמי לא ניתנו שבתות וימים טובים לישראל אלא כדי לעסוק בהם בתורה, מפני שכל ימות החול הם טרודים במלאכתם ואין להם פנאי לעסוק בקביעות, ובשבת הם פנויים ממלאכה ויכולים לעסוק בה כראוי, לפיכך אסור לו לפנות עצמו מדברי תורה ולקבוע סעודתו בשעה שדורשין בבית המדרש דברי תורה ברבים, אלא יקדים אותה או יאחר אותה. וזהו תוכחת מגולה לאותן האנשים שמטיילין בעת ההוא בשווקים וברחובות, כי אפילו סעודת שבת שהוא מצווה אסור אז מפני ביטול תורה, וכל שכן לטייל ולהרבות אז בשיחה בילה שאסור".

המדרש"ל לא אכל דגים בליל שבת, דכבוד היום קודם

כתב בים של שלמה (גישו פרק ד' אות נ"א) וז"ל ושתיהן נעקרו, פירש רש"י בערב שבת, בליל שבת ואין כאן כבוד שבת דק"ל כבוד יום קודם, והם היו מתכוונים לשם מצווה בשביל ביטול בית המדרש, ואיכא דמפרש בערב שבת ממש, וכן בכל יום מרוב עשרם, אבל בהא מיהו איכא איסורא שיכנס לשבת כשהוא שבע בלא תאוה ע"כ. ויש לחוש לשני הפירושים כי שניהם כאחד טובים, ובפרט מאחר שנעקרו משפחות עליה מי לא יחוש להחמיר.

ומעתה אני קורא תגר על בני עמי ורע קודש שומרי שבת שאינם נזהרים בזה, ויהי נקל בעיניהם להשוות סעודת בוקר לסעודת ערב, אלא מוסיפים בסעודה בליל שבת דגים טובים שהיא עיקר הסעודות בענין הכיבוד, ובבקר בסעודת שחרית נמי, מכל מקום השוו הסעודות ואנו צריכים לכבד בשבת בבוקר יותר משום כבוד יום שהוא עיקר.

ומיום עמדי על דעתי גדרתי שלא לאכול דגים בליל שבת שהוא דבר חשוב ומסוים ואוכל אני אותם בבקר, ואז אפילו יעשו בליל שבת כמה מעדנים לא ישוו לסעודת שחרית שיש בה דגים עכ"ל.

*

קביעת סעודה בער"ש

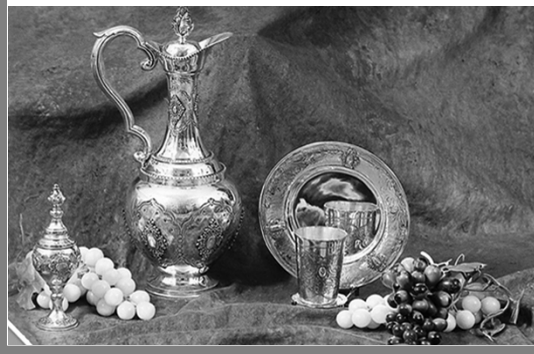
כתב בשו"ע (סי' רמ"ט ס"ד) "אסור לקבוע בערב שבת סעודה ומשתה שאינו רגיל בימי החול אפי' סעודת אירוסין, מפני כבוד השבת שיכנס לשבת כשהוא תאב לאכול, וכל היום בכלל האיסור וכתב הרמ"א "וסעודה שזמנה ע"ש כגון ברית מילה או פדיון הבן מותר כן נ"ל וכן המנהג פשוט". וממשיך המחבר ולאכול ולשתות בלי קביעות סעודה אפי' סעודה שרגיל בה בחול כל היום מותר להתחיל מן הדין, אבל מצוה להמנע מלקבוע סעודה שנהוג בה בחול מט' שעות ולמעלה" עכ"ל.

גורל ג' - "סט קידוש"

מיועדת ל"שרי האלף"

המשתתפים בהחזקת מוסדותינו הק' בסבום של אלף דאלער ומעלה

התאחדות אברכים דחסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל – בני ברק

שמעו דבר ה'

הננו להודיע בזה לכל קהל אנ"ש ולאברכי קהילתנו הע"י
כי במוצש"ק זו הבעל"ט במסגרת סעודת מלוה דמלכה בבית מדרשינו בשיכון

נוכה לשמוע טעיפ מדברים חוצבים להבות אש שהשמיע

כ"ק מרן רביה"ק בעל דברי יואל זיעועכי"א

בסעודת רעוא דרעוין בשבועות השובבי"ם

שמיעת הטעיפ בשעה 9.00 בדיוק

ויה"ר שטכה לעורר לבבנו לשוב אל ה' בתשובה שלימה ובתקון המעשים, אכ"י"ר.

בברכת שבתא טובא דהגבאים

שיר ושבחה הלל וזמרה

בשמחה רבה הננו לשגר בהני שורתא, כסא דברכתא, קדם מע"כ המלמד היקר לעילא מכל תושבחתא, מורה דרכינו
ומאיר נתיבותינו, בעסק התורה להאיר עינינו, משריש בלבינו אהבת התורה, ומידות טובות בדרך הישרה, בסבר פנים
וברוח נפלאה ומסורה, להעלותנו בכל מידה נכונה, שמו מהללים בשפתי רננה,

הרב יואל וויינבערגער הי"ו

לרגל שפחתו בהולדת בתו שתחי' לעזל טוב

יה"ר מלפני אבינו שבשמים, שמשמחה זו יושפע לו שמחות בכפליים, וירוה ממנו ומכל יו"ח רב נחת במלוא חפניים,
ובשכר עבודתו המסורה והנאמנה למענינו יזכה לרב טוב וחסד לאורך כל ימי חייו, ויראה פרי קודש הילולים בעמליו,
וכל טוב סלה.

כ"ד תלמידיו שומעי לקחו השמחים בשמחתו בלונ"ח בכיתה ו' (ג) בת"ת יטב לב דרב"י מסאטמאר

אחרן מילער, אליהו ראטשילד, אנליקים געציל גראס, אפרים שווארץ, זלמן לייב הערשקאוויטש, חנוך זונדל דייטל,
יהושע שטיינמעטץ, יחזקאל וואזנער, ישראל דוד טייכמאן, יעקב צבי ווייס, מאיר כץ, מנחם זאב בערקאוויטש,
שמעון שבת פוקס, שמעון ווייס, שלמה ראנמאן, שמואל פרידמאן, שניאור יודא ענגעל, שמואל שטרול

גם אני מצטרף לברכה, בידידות ובהערכה: שמואל שאול גריןוואלד

הלכות ודינים, מפסקי הראשונים והאחרונים עם תוספת ביאורים וטעמים שונים

חוקים להורותם

דיני אמירת דברים שבקדושה במקום טהור (ה)

נערך ונסדר ע"י הרב יהואל מייכל אברהם פרידמאן שליט"א

קול זמר אשה

אין להתפלל או לומר דבר שבקדושה כשמוע קול זמר אשה, בין של פנויה ובין של נשואה ואפילו באשתו, (שו"ע סי' ע"ה סעי' ג' ומקורו עפ"י הגמ' ברכות (דף כ"ד ע"א) אמר שמואל קול באשה ערוה שנאמר (שה"ש ב') כי קולך ערב, והרי"ף והרמב"ם לא הביאו מאמר זה לענין קרי"ש אלא לענין איסור עריות, וכן הרא"ש כתב דזהו רק לשמוע ולא לענין קרי"ש, אמנם המח' פסק כשיטת המרדכי בשם רבינו האי ועוד ראשונים דאסור לענין קרי"ש). ואפילו בקול שהוא רגיל בה כקול זמר בתו ונכדתו, ג"כ נקטו הפוסקים שאסור לומר דבר שבקדושה בעת שמיעת קול זמירתם (ברמ"א כתב דבקהל הרגיל בה אינו ערוה, ויש שפירשו דבריו (ערוה"ש ועוד) דקאי על קול זמר אשתו ובתו שהוא רגיל בהם שמונת, אולם בשאר פוסקים (שועה"ר ועוד) ביאר דקאי על קול דיבור בעלמא.

וכן נקט למעשה בשב"ח"ל (ח"י) סי' כ"ו בתשובה לגבי בתולות המזמרות זמירות שבי"ק עם המשפחה, דיש בזה קול באשה ערוה אם קולם נשמע בשעה שאחיהם וכדו' יושבים בשולחן, ובסי' ארחות רבינו מובא שהגרי"י קניבסקי זצ"ל לא הרשה לנכדותיו לשיר בעת זמירות שבת, ובשם חזו"א מובא דקול אחותו נחשב לערוה אפי' שלא בעת תפילה, ועי' שו"ת אבן ישראל (ח"ט סי' ס"ג) ובתשובה"י (ח"א סי' קל"ח) שצידדו להתיר.

קול זמר הנשמע ממיני כלים

האיסור לשמוע קול זמר אשה, וכל שכן שלא לומר דבר שבקדושה, הוא אפילו כשמוע קולם מכלי המיועד לזה [ראדיא...]. (עי' שו"ת חלקת יעקב ח"א סי' קס"ג, ושו"ת שבט הלוי ח"ג סי' קפ"א שכתבו דאסור לשמוע קול שירם אף כשאינו מכירים, ושם דן במה שמצינו בשו"ת מהר"ם שיק (אבהע"ז סי' נ"ג) דאיסור שמיעת קולם אינו אלא כשרואה את פניהם או כשמכירים, ועי' כתב דהמהר"ם שיק איירי לגבי קול דיבור בעלמא

ולא לגבי קול שיר, והפוסקים נקטו דה"ה דאסור לשמוע קול זמרם בעת אמירת דבר שבקדושה וכדו').

אנוס בשמיעת קולם

אם נמצא בדרך ואינו יכול להימנע מלשמוע קול זמר היוצא מבית אחד או מאיזה מוסד וכדו' או שנמצא בנסיעה שנשמע קול זמר ואין בידו למנוע בזה, ואם יחמיר למנוע מלומר דבר שבקדושה, אזי נמצא שיתבטל מתורה ותפילה - מותר לו להתפלל ולומר דברים שבקדושה ולימוד התורה (משנ"ב סק"ז בשם הח"א, קיצושו"ע סי' ה', והטעם דבקהל שיר קיל מאמירת דבר שבקדושה כנגד ערוה ממש, כיון דלא מצונו דקול שיר מיקרי ערוה דאורייתא לכן מותר לקרות, דאל"כ כיון שאנו שרויין בין העכו"ם נמצא מתבטל מתורה ותפילה, ועל זה נאמר עת לעשות לה' הפרו תורתך). אך בעת שמיעת קולם יתאמץ לבו לכונן להקדושה שעוסק בה ולא יתן לבו לקול הזמר (משנ"ב שם).

בדיעבד אם התפלל בעת שמיעת קולם

אם כבר קרא קריאת שמע והתפלל או בירך ברכות בעת שמיעת קול באשה, ואף כשהיה לבו להאזין לשירה - אינו חוזר ומברך, ורק קריאת שמע יחזור ויאמר בלא ברכותיה (משנ"ב סקט"ז).

זהירות הנשים

על הנשים ליזהר שלא יכשילו אחרים בזה, ויש להם למנוע מלהרים קולם בשירה וזמרה כשאנשים נמצאים בבית (אי"ר, כה"ח שם, ועי' שו"ת שבה"ל ח"ג סי' י"ד שהביא בשם שו"ת באר מים חיים שראוי ונכון לכל אשה כשרה יראת ה' שלא תשמיע קול של שיר בזמירות כל זמן שמיסב עמה איש וכו', ובמשנ"ב סי' תק"ס שעה"צ סקכ"ה כתב תינוק הבוכה לא תזמר לו אמו להרגיעו כשיש אנשים סביבותיה, ובענין בתי חינוך ומוסדות כבר האריכו בזה בספרי הפוסקים ואכמ"ל).

תולדותיהם של צדיקים ומעשיהם הטובים של בעלי ההילולא אשר בשמותם נקובים

הילולא דצדיקא

הגה"ק רבי חנני' יו"ט ליפא בן הגה"ק רבי יקותיאל יודא זי"ע טייטלבוים
בעמח"ס "קדושת יום טוב" יומא דהילולא כ"ג שבט (תרנ"ד)

מלוקט מספרי רבינו הגה"ק שליט"א
וממה ששמענו מפ"ק בלילי שבתות העל"ט

כן נודע מעבודתו הגדולה של ק"ז הקדושת יו"ט זי"ע בהלבשת שטריימלעך לתלמידיו, ונודע שבשנים קדמוניות לא הלך כ"א עם שטריימ"ל רק יחיד סגולה מהחסידיים, כי בימים ההם לא הי' המנהג להלביש לבוש זה רק בגאליציע ובמארמאראש אבל באונגארן לא חבשו על ראשם פאר לכבוד השבת קודש, אבל הוא ז"ל הנהיג דבר זה באונגארן שגם החיצוניות יהא בדרך החסידות. ופעל הרבה פעולות אצל תלמידיו בעת שהגיעו לפרק האיש מקדש והלכו לדור בערי אונגארן ששימו לראשם עטרת זו, ופע"א אמר שכאשר יבוא לעולם העליון וישאלו אותו מה פעל בעוה"ז, יענה ויאמר שהלביש שטריימ"ל לבני ישראל, ואמר עוד כי באמת אין לו למצנפת זו שום קדושה, אמנם כאשר רואים שכל שער שיש בו מנגח אותם (המאדערנ"ע) סימן שהוא מלא קדושה. וכל זה הי' אצלו כעבודה שלימה במדה ובמשורה, כי לא ענה לכל אחד בשוה, רק לאחד צוה ללבשו ביום חתונתו, ולאחד צוה להמתין עד אחר שנה ראשונה, ויש מי שצוה להמתין חמש שנים, ועוד הי' גם מי שיעץ שלא ילבוש כלל.

*

ובגודל קדושת שבת ידוע מה שסיפר מרן דו"ז זלה"ה שאביו ק"ז הקדושת יו"ט זי"ע לא היה ישן כלל בכל השבת, והיה אומר "שומר שבת" פירושו שצריכים להיות "שומר" על השבת, ושומר הרי אסור לישון אף רגע אחת לא יהא פושע ומועל בתפקידו, ואצל הקדושת יו"ט היה שורה פחד גדול מקדושת השבת והוא מרגלא בפומיה כי כאשר יוצאים מן הטבילה בערב שבת רואים שגם האבנים מזהירים ומאירים מקדושת השבת, וכ"כ גדלה קדושת השבת שהוא בעיניו הבדלוחים ראה הקדושה אף על הדומם.

*

ק"ז מרן הקדושת יו"ט זי"ע מסר נפשו למע קדושת שמו ית' ופעם אחת האריך בקדשו בעת רעוא דרעוין בדברי כבושין שכל איש ישראל צריך להיות מוכן למסור נפשו בעבור כבוד שמו, והיה מדבר בהתלהבות כל כך, עד שהפסיקו א"ז הגה"צ האב"ד נירבאטור זצ"ל (שהיה ב"א וישב שם אצל השולחן) באומרו "פעטער! דער פעטער דארף נאך בלייבן אויף דעם עולם", ואז הרגיע ק"ז הקדושת יו"ט. ואחרי כן התנצל הגה"צ מבאטור שהרגיש איך שהקדושת

שמעתי מכ"ק מרן אאמ"ר ז"ל עובדא דהוה אצל א"ז זלה"ה הקדושת יום טוב בעל הילולא, שהיה פחד גדול סביב לו ושום אחד לא הרהיב עוז בנפשו ליכנס אליו שלא בעתים הקבועים ולהטרידו מעבודתו בקודש, ופעם אחת שימש בקודש איש אחד אצל הקדושת יום טוב, ובא איש אחר שהיה עתיר בנכסין ורצה ליכנס פנימה עוד קודם תפלת שחרית כי היה נחפז לדרכו לנסוע לעיר פעסט, ומקודם לא הניחהו המשמש, אך כאשר הפציר בו ונתן לו עשרים רייניש, אמר לו כי אחרי שהוא עצמו יכנס פנימה כדי לשמש את הקדושת יום טוב ולהביא אליו מילי דשתיה, אז יבא הוא אחריו ויגש אל הקודש, ויהי כאשר עשה כן וקרב האיש אל הקדושת יום טוב, ישב תפוס ברעיונותיו ולא אמר שום דיבור קודם התפלה, ואמר האיש שיש לו ענין נחוץ ומוכרח כעת לבא, ופטר אותו הקדושת יום טוב לשלום, אחרי כן קרא הקדושת יו"ט את המשמש ואמר אליו וואס מיינסטו, פאר דיין צוואנציגער פארדרייסטו מיר דעם קאפ פאר'ן דאווענען, ומני אז העביר אותו ממשרתו, ע"כ שמעתי. ורואין בזה מוסר השכל גדול עד כמה היו נזהרים אבוב"ה ק"ר ורבוה"ק לעשות הכנה דרבה לעבודת התפלה ולא ביטלו את הזמן בשום דבר.

*

ק"ז מרן הקדושת יו"ט זי"ע כבר נתמנה ע"י הייטב לב בחיים חיותו שימלא מקומו, והמשיך בהרבצת תורה ויראת שמים, והרציא שיעורים לפני בחורי חמד, ודבר פלא מגודל פעולותיו למען בחורי חמ"ד שמעתי מפ"ק של כ"ק מרן אאמ"ר ז"ל, כי ידוע שאצל הקדושת יו"ט הי' שורה עמו פחד גדול לכל המסתופפים בצלו, והי' כולו אומר כבוד, ופע"א כאשר נכנס לביהמ"ד של הישיבה להרציא שיעורים, ישב ופתח הגמרא והסתכל על הבחורים ואמר בל"ק "טאמער מיינט עמיצער ער נארט מ'ך אפ, זאל ער וויסן קיינער נארט מ'ך נישט אפ, איך ווייס וואס יעדער בחור טוט, וואס מען טוט בגלוי, און וואס מען טוט בסתר, אפילו וואס טוט זיך אונטער די דאכענע ווייס איך אויך" וסגר את הגמ' ויצא מביהמ"ד, ואמר אבא מארי ז"ל ששמע מתלמידי הקדושת יו"ט שהיו נוכחים שם, שאימה ופחד אחז לכל אחד מהנוכחים, עד כדי כך שהבחורים לא הרהיבו עוז להרים ראשם.

י"ט אומר דברי תורה בהתלהבות כל כך, עד שהגיע ממש לכלות הנפש, בבחי' נפשו יצאה בדברו.

*

התמדתו בתורה היה עד להפליא, והיה יושב ושונה עם בחורי הישיבה למאות, ובעצמו הרציא שיעורים לפניו מדי יום ביומו, ולמד יומם ולילה בהתמדה רבה. ואבותינו ספרו לנו מגודל יגיעתו והתמדת בתורה הק', אשר לילה כיום יאיר אצלו במאור התורה"ק עוד בימי נעוריו כשכהן פאר בק"ק טעטש ופעם אחת בליל חורף אמר א"ז הייטב לב זללה"ה למשמשו ר' אשר ז"ל שהוא רוצה לנסוע מסיגעט לטעטש לבקר את בנו ולראות איך הוא מבלה את לילותיו, וכאשר הגיע לטעטש פנה דרכו לבית הקדושת י"ט והעמיד אצל החלון וראה איך שהקדושת י"ט יושב ושונה, ולידו כלי עם מים קרים אשר שם היה משים רגליו כדי שלא יישן, וכמובן שהקדושת י"ט לא היה לו ידיעה שאביו עומד ומשגיח מן החלונות, ואחר זמן מה פנה הייטב לב למשמשו ונסע הביתה. וידוע שתמיד היה הקדושת י"ט מדבר בגעגועין אחרי הזמנים שהיה יושב בטעטש והיה ביכלתו ללמוד בהתמדה רבה בלי טרדות העיר.

*

ושמעתי מפי כ"ק מרן אאמ"ר ז"ל לספר בשם הגבאי ר' אשר ז"ל ששימש עוד את הייטב לב, כי פעם אחת טרם שנכנס הייטב לב אל השולחן הטהור והקדושת י"ט היה יושב בחדר הסמוך ועיין באיזה ספר, כשעבר הייטב לב דרך שם הציץ בפני בנו הקדוש ונתרגש מאוד ואמר ברוב ענוותנותו לר' אשר, ראה והבט בפני בני ליפא'לע, איני יודע איזה פנים יש לי כנגדו, הנה אני הולך עכשיו לערוך השלחן ואני אשב בראש השלחן והוא ישב על צדי, איך מלאני לבי לזה, הלא בושה וכלימה תכסה פני, שהיה ראוי להיות בהיפוך, שהוא ישב בראש ואני אחריו.

וכן יסופר על א"ז מרן הקדושת י"ט כי ביומו האחרון עלי אדמות לפני יציאת נשמתו הטהורה, בא חכם אחד חובר ספר חשוב לבקר את חליו, ואמר הקדושת יום טוב כי עיקר הכל שידע האדם ויכיר בנפשו שהרי הוא אפס ואין, ופנה לצד מבקרו ואמר אפילו אחרי שמחברים ספר צריכים גם כן להתחשב כאפס ואין.

וראויים הדברים למי שאמרם כי ק"ז מרן הקדושת יום טוב זללה"ה הפליג ביותר להתנהג במדת ענוה ושפלות הרוח, וכמו ששמעתי בענין זה מפי כ"ק מרן אאמ"ר ז"ל ששאל את כ"ק מרן דר"ז זללה"ה, מדוע לא השאיר הקדושת יום טוב אחריו כתבי שאלות ותשובות, והשיב כי ברוב ענוותנותו הי' נדמה לו שאינו ראוי כלל למדה זו להשיב דבר ה' זו הלכה.

וידוע מה שאמר א"ז הישמח משה ז"ע בעת שהיה נצרך פעם אחת לישועה על בנו יחידו שנחלה, שלח לאמר על ציון ק"ז הרמ"א זללה"ה, כי אף שטבע משפחתנו להיות ענוים, והרמ"א שהוא ראש המשפחה בוודאי גם הוא אוחד במדת ענוה, מכל מקום עכשיו ילבש עוז ויפציר בתפילה להעביר את רוע הגזירה.

גודל דביקותו של ק"ז מרן הקדושת י"ט במרן הדברי חיים ז"ע ידוע לכל והי' מרבה לנסוע להסתופף בצילו, ויסופר שפעם אחת עבר זמן רב שלא הי' הקדויר"ט בצאנו, וכאשר הגיע לצאנו שאלו הדברי חיים לפשר מניעת ביאתו זה זמן כביר, ענה הקדויר"ט לרבו הק' שלא אכחד מאדוני כי הנסיעה לצאנו עולה לי בדמים מרובים מהוצאת הדרך ודמי כתיבת הפתקא להמשב"ק והפדיון נפש לרבינו והעמדת יין על השולחן הטהור והיות שאין בידי לפורטה על כן נמנעתי מלבא עד עתה כששמע מרן הדברי חיים את דבריו עמד וקבע לו מועדים וזמנים כדלהלן, ביאתו לצאנו יהי' פעם אחת בכל ארבעה שבועות יין יעמיד רק פעם אחת בשני חדשים, ופיתקא ופ"נ יתן פעם אחת בששה חדשים.

מרן הדברי חיים ז"ע היה קורא אותו בכינוי של חיבה ליפא'לע, ופעם נכנס אחיו הרה"ק רבי משה יוסף מאוהעל אל הד"ח וכאשר הבחין בו הרה"ק מצאנו פתח ואמר לו: ליפא'לע ליפא'לע, אמר לו רבי משה יוסף הלא אין אני ליפא'לע, השיב לו מרן הד"ח: אבל אני אוהב אותך כמו ליפא'לע.

לאחר פטירת הדברי חיים לא היה הקדויר"ט מעולם בעיר צאנו ואמר "ווי אזוי קען איך אריין גיין אין שטאט אז דער הייליגער רב לעבט שוין נישט", ומיד אחר פסח שנת תרל"ו כאשר שמע שנחלה נסע וכשהגיע קרוב לעיר שמע שכבר נסתלק ואחר הלוי' חזר ונסע לעירו וגם אז לא רצה ליכנס העיר, גם לא היה יכול להבין איך עולם כמנהגו נוהג אחרי שמרן הק' מצאנו איננו כי לקח אותו אלוקים.

*

כן נסע לבנו הרה"ק משינאווא וסיפר כ"ק מרן אאמ"ר ז"ל שפעם כאשר נסע מרן הקדויר"ט לשינאווא על שב"ק, צוה הרב משינאווא בליל שב"ק אצל שולחן הטהור שיקדש מרן הקדושת י"ט בעצמו, וענה מרן הקדושת י"ט שכיוון לזאת בקידושו של הרב, השיב הרה"ק משינאווא שהוא התכוין במיוחד שלא להוציאו ידי חובתו, והוכרח הקדושת י"ט לקדש בעצמו, ומאז מנע עצמו הקדושת י"ט ליסע לשינאווא, כי לא היה ניחא לו בעת שנסע אל הצדיק בתורת חסיד יכבדוהו בגינוני הרבנות.

*

מאופן התקרבותו של הקדושת י"ט להרה"ק מזידיטשוב, כי בעיר טעטש היה איש חסיד שנסע תמיד אל הרה"ק מזידיטשוב, ופע"א הציע אליו איש זה שיכול לנסוע עמו בלי תשלום ממון, והסכים הקדושת י"ט ונסע עמו אז בפעם הראשונה. בעת עריכת השלחן כראות הקדושת י"ט עבודתו בקודש של הרה"ק מזידיטשוב חשב בדעתו מה טוב ומה נעים היה אם יוכל להשאר כאן גם על שבת הבא, אבל ידע בנפשו שאין הדבר תלוי בו, כי הוא בא עם איש אחד אשר בדעתו לנסוע בחזרה תיכף אחר שב"ק, ועל כן היה מסתפק אם ישאר או לא, בגמר עריכת השלחן קודם ברהמ"ז פנה הרה"ק אל הקדושת י"ט ואמר לו "טעטשער רב איר בלייבט דאך דא נאך א שבת, וועט איר בענטשן די אנדערע וואך", וכמובן שנשאר שם על שבת הבא.

קורות וסדר תקופת ימי בית שני מיוסד עפ"י מדרשי חז"ל וספרי אגדה

תקופת בית שני

כ"א

קיצור מגליון הקודם

ניקנור בא לירושלים ורצה להחזיר נימוסי ודרכי יוון בקרב העם, והתחכם עליו יוחנן כהן גדול והחביא בתוך מלבושיו חרב קטן, ובא לפני ניקנור ואמר לו שהוא מכניע את עצמו תחתיו ומוכן לקבל עליו ולעשות כל מה שיצוה, ויאמר לו ניקנור: אם כן, שחוט את החזיר על הבמה הזו, אמר לו יוחנן כהן גדול: אני מתיירא שלא ישמעו היהודים מה שעשיתי ויהרגו אותי, על כן עצתי הוא שיציא כל איש מעלי ונשאר רק שנינו לבד ואז אעשה כטוב בעיניך, ואכן כן היה ויצו ניקנור לכל אנשיו לצאת, אז שלף יוחנן כהן גדול את חרבו ותחב אותה במהירות הבזק אל תוך לבו של ניקנור ויפול ארצה וימות, כששמע אנטיוכוס את אשר עשה יוחנן כהן גדול חרה אפו מאוד על שהשפילו כך, ושלח את בגדים אשר היה מפורסם לרשע עריץ לנקום את נקמתו ביהודים, וברשעותו הגדולה התאחז לתושבי ירושלים אשר לא אבו לשמוע בקולו, והכריז בהוצות קריה כי מי האיש אשר יעז להמרות את פיו אחת דתו להמית, וכך רצה לבטל שלש המצוות שבת חודש ומילה, אבל בני ישראל נשארו נאמנים לה' ולתורתו, ובמסירות נפש ממש המשיכו להאבק על שמירת התורה והמצוות

מעשה יהודית

במצודת החקרא ה' שר ושמו אליפורני אשר ה' ממונה להשריש נימוסי ודרכי יוון בקרב ישראל הלה ה' ידוע בגדול רשעתו וה' מטיל אימה על בני ישראל, עד שכמה התחילו לברוח מירושלים כי היו יראים ממעשי תוקפו וגבורתו, והיתה שם בירושלים נערה אחת בתו של יוחנן כהן גדול ושמה יהודית והחליטה לעשות מעשה של גבורה ומסירת נפש בכדי להציל את ישראל מידו, וכיום מן הימים יצתה למצודת החקרא ולבשה בגדים נאים והתקשטה בתכשיטים יקרי ערך כדי שתמצא חן בעיניהם והתחילה לעשות קשר עם היוונים, והתפללה אל ה' שיושיע אותה מכל רע.

ואכן הובאה אל אליפורני והתפעל מאוד מיפיה ושאלה על מה ולמה באה, ותאמר לו בת גדולים אני ושמעתי מדברים בתוך ביתי שהיוונים יצליחו ואמרת כלבי למה לי להמתין עד שבני ישראל יכניעו את עצמם לגמרי תחת מלכותם, על כן כבר ברחתי עכשיו מביתי והגיע לכאן, אליפורני הציע לה שתנשא לו, ויהודית לא סירבה להצעתו, אבל היא התחננה לפניו וביקשה ממנו שלא יחזיק אותה כאסיר וכי היא רוצה

להסתובב בבחוצות העיר כאחד מהם, ותיכף צוה אליפורני ויעבירו קול במחנה כי רשאית הנערה להסתובב בחוץ כרצונה ולא יעז איש לפגוע בה.

כלילה ביקש אליפורני מיהודית שתבוא לאכול עמו ונתן לו גבינה לאכול וכאש ה' צמא למים נתנה לו לשתות יין, ולא חלפה שעה עד אשר נרדם וישן שינה עמוקה, וכך היתה לה הזדמנות לנקום את נקמת בני ישראל מהרשע אשר הצר להם, ונשאתה עיניה למורם והתפללה אל ה' ותאמר: רבשע, כשם שעזרתי עד הלום כן עתה הושיענו שאוכל להמשיך בעבודתי ותמסור לי את הרשע הזה בידי, לאחר שסיימה את תפילתה התאזרה ברוב כוח עוז ותעצומות וניגשה אל הרשע השוכב על מיטתו, ושלפה את חרבו אשר ה' חגור על מתניו, וכרתה את ראשו מעליו, ונטלה את ראשו וקיפלה אותו בסדין, וחיש מהר ברחה על נפשה לשוב אל בני עמה המצפים לישועה, וה' הדרך פתוח לפניו ואין מעכב בעדה לצאת ולבוא כמצוות אלפורני.

הבוקר האיר והחיילים הסתובבו סמוך לחדרו של אליפורני בכדי לעוררו משינתו, כשראו שהזמן עובר ואינו קם, פתחו את דלת ביתו ולתדהמתם ראו שראשו

וכי כיצד הנכם סבורים שאלוקיכם יכול להושיעכם כנגד צבא אדיר וחזק כזה, אם תאמרו שיביא מכול, הרי כבר נשבע שלא יביא עוד מכול על הארץ, ואם תאמרו שישלח בנו אריות דובים וגמרים, הרי שהפילים שיש עמנו יכולים להגן עלינו שהרי חזקים המה מכל החיות שבעולם, ואם תאמרו שישלח את מלאכנו גבריאל שישרוף אותנו באש, הרי פתרון יש באמתחתינו שנמרח על עצמינו דם של חזיר ובטומאת הסוסים, וכך לא יוכל המלאך להתקרב ולפגוע בנו, ובכך היה בגריס משוכנע בנצחונו.

נחת גיבורים ביד חלשים

בני ישראל גזרו צום ולבשו שק ואפר וצעקו אל ה', רבש"ע אם לא למענינו יעש עשה למען שמך הגדול שלא יתבזה, שלא יאמרו הגויים שאין בידך להושיע אלא במים ובאש, חמשה בני מתתיהו עלו על מצפה גלעד אשר שם ה' ישראל מתפללים אל ה' כבר מתקופת שמואל הנביא (עי' רד"ק שמואל א' ז, ה).

ואחר כך יצאו חמשת האחים בני החשמונאים בלבד חגורים בחרבם כנגד צבא אדיר שה' להם ממיטב כלי המלחמה, ואכן עלה בידם לנצח במלחמה ונפלו אויביהם לפניהם למעלה מדרך הטבע, יהודה ושמעון לבד הרגו מואה ועשרים ושבעה אלפי יוונים כל אחד ואף אחיהם החזיקו אחריהם והיכו רבבות מצבא אויביהם, ואלעזר מצא פתרון איך להכניע ולהפיל את הפילים הגדולים עם כל החיילים אשר על גבם, הוא נכנס במסירות נפש בין רגלי הפילים ודקר בחרבו את כריסם של הבהמות הכבידות וכך המית אותם, ואח"כ הרגו אחיו את החיילים אשר היו מובלבלים לאחר המפלה הכואבת מאיגרא רמה לבירה עמיקתא.

בתוך המלחמה ראו בני מתתיהו בדמות רוכב על סוס אש וכידו חרב ורומח נוצצים ופונה אל עבר מחנה יוון, וראו בחוש כי ה' לוחם עמם מן השמים, ושרי האומות שבשמים ה' תופסים את החיצים אשר ירו היוונים אל עבר מחנה ישראל ולזורקם בחזרה לתוך לבותיהם של שונאי ישראל בזמן שהם מפילים חללים חללים לאין מספר, כמו כן ירדו ברקים מן השמים ופגעו בהם כחיצים וגם רעמים באו בכדי להפחידם ולהטיל מורץ בלבבם, ואש ירדה מן השמים שמצא רבים מהם ושרפם כשראו בני ישראל את הניסי הצטרפו גכ למלחמה כאשר חזו ביניהם את הישועה הקרובה לבוא.

המשך יבוא א"ה

קצוץ, כשיצאו החוצה הסתכלו כלפי חומות ירושלים וראו שראשו תלו שם על חומותיך ירושלים, ובני ישראל הריעו תרועה והתחילו להבריק אנשי צבא היווני אשר ברחו על נפשם בראותם כי ה' נלחם להם, ובכך הצליחה נערה אחת בעזר ה' להבריק את גבורי וחיילי יוון, ובאותו יום הרגו ישראל כמה אלפים מהיוונים, וגם בגריס ברח על נפשו וחזר ליוון.

על הנסים ועל הנפלאות

כשחזר בגריס ליוון כשעמו קבוצת פליטי חרב שעלה ביד להמלט מהחשמונאים החליף את בגדיו ולבש בגדי מלכות וכך בא לפני המלך בשברון לב להגיד ולספר לו על המפלה הגדולה שסבלו מישראל. ואמר לאנטיוכוס, דע לך, כי כל עם וכל אומה וכל לשון אשר ניסו להילחם בישראל לא יכלו לעמוד כנגד כוחם של חמשת בני מתתיהו אשר הם חזקים יותר מאריות, ועזים מדובים, והם עושים זאת בהשקט מבלי שיוכלו להבחין בהם, הרוכב נופל עם סוסו בחרבו של אחד מבני חשמונאי, וכלל איני מבין מהיכן פגעה בי הרעה, כך התנצל בגריס לפני אנטיוכוס בכדי לחפות על כשלונו הגדול.

והוסיף בגריס והסביר למלך את המצב, ואמר: בני ארץ ישראל מרדו בנו ושלחנו כמה פעמים צבא כביר להילחם עמם, אבל בכל פעם נכשלנו, ואם נמשיך בזה הדרך לשלוח בכל פעם הצבא טיפין טיפין, לא נצליח להשיג את הנצחון המיוחלת, בכדי להגיע להמטרה צריכים לשלוח את כל הצבא בבת אחת כאשר באופן זה לא יוכלו ישראל לעמוד, וממראה ההמון הרב יבהלו היהודים ויפלו לפניך, ועליך לשלוח לירושלים כל כלי המלחמה החזקים ביותר בכדי להכריע את המלחמה בקשותותיהם וחיציהם.

ואכן עתה התקבלה על אנטיוכוס, ובו ביום ציוה אנטיוכוס להעביר את פקודתו בכל המדינות אשר תחת שליטתו, שיגייסו את כל צבאם להתכונן לצאת מלחמה השערה, ובכך עלה בידו לאסוף צבא כביר אשר שלח שוב בידו של בגריס לירושלים, בהם ה' ששים מלכים ושמונים נסיכים רוכבי פילים מבני ישמעאל אשר עלו עמו, ועוד המון רב לאין מספר.

בגריס עלה וביקע את חומות ירושלים והתפאר והתגאה לאמור: הפעם לא יוכלו היהודים לעמוד נגדי, ואפי' בני החשמונאים לא יוכלו לעמוד נגד צבא אדיר כזה, ובגאותו הגדולה אמר להם:

כולנו !!!

**למגבית השנתית
למען החזקת מוסדותינו הק'**

**יום ב' לסדר ויקחו לי תרומה
באולם התמזר**

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

ה

מוצש"ק פרשת ויצא תשס"ח לפ"ק בבארא פארק יע"א

ביקורו של הגאון רבי משה חיים אפרים פאדווא שליט"א
גאב"ד לאנדאן

והרה"ג ר' דוד זאב רייך שליט"א, רב דביהמ"ד שינאווער קלויז בצפת

כאן נכנס הגאון רבי משה חיים אפרים פאדווא שליט"א רבינו קבלו בכבוד ואמר "מיר האלטן אינמיטן דערציילן פון צאנז" והתחיל עוה"פ הסיפור מתחילתו לכבודו על כל פנים, האט זי געזאגט אז מען זאל גיין פרעגן דעם רבי'ן רבי אשר'ל פון ראפשיץ, מ'איז אוועקגעפארן קיין ראפשיץ, און מ'האט דערציילט די מעשה. האט רבי אשר'ל געזאגט "וואס איז די שאלה? אז מ'קען האבן א מלאך אלקים פאר אן איידעם, וואס איז בכלל דא צו טראכטן און מסופק זיין דערין?". האט רבי הערש געזאגט "דאס איז טאקע די שאלה, ער איז א מלאך אלקים, ראשו מוגיע השמימה, און מען דארף האבן קינדער, אויפשטעלן דורות..." זאגט רבי אשר'ל "אך זאג צו א פולע 'שמעניע' מיט קינדער", דאס איז אזא גאליציאנישער אויסדרוק... דער דברי חיים האט איר טאקע גענומען, ער האט געהאט אסאך קינדער פון איר, און ער האט איר נאך איבערגעלעבט. איך האב די מעשה געהערט פון טאטן, נאר ס'איז מיר קשה די מעשה, צי ס'שטימט לויט די יארן, רבי אשר'ל ראפשיצער זי"ע איז נסתלק געווארן ערב פסח תר"ח, דעמאלטס איז דער דברי חיים לכאורה נאכנישט געווען קיין אלמן ל"ע... אבער אזוי האב איך געהערט פון טאטן. **הגרד"ז**: ווען רבי ישעי'לע טשעחויבער זצ"ל איז געבוירן האט זי נישט געוואלט גיין צום ברית ווילאנג דער דברי חיים זאגט צו אז ער וועט אים נאך מגדל זיין, האט ער געזאגט א שאד זי האט נישט געבעטן ער זאל זיין ביי די חתונה אויך, ווייל דעמאלטס וואלט ער ווען דערלעבט אויך די חתונה. **רבינו**: די מעשה האב איך נישט געהערט פונעם טאטן ז"ל... נאר דאס האב איך יא געהערט פונעם טאטן ז"ל, אז דער דברי חיים איז געווען אמאל זייער מסוכן ל"ע, און מען האט געמאכט א יום תפלה, עס איז געווען א גרויסע איבערקערניש, און ער איז געזונט געווארן, האט דברי חיים

הגרד"ז: סיפר קשר המשפחה שלו למשפחת פרנס שבאו לארצה"ב עוד קודם המלחמה, בברכת קדשו של הרה"ק מדאמבראווע זצ"ל **רבינו**: דא רעדט מען פון גאר אן לאנגע מעשה צוריק, רבי מרדכי דוד איז נאך געווען א תלמיד פון רבי'ן פון לובלין. אפשר איז דאס געווען איינער פון זיינע קינדער?... רבי מרדכי דוד'ס א זון - הרה"ק רבי הערש (ר' יהואל צבי) מארגער זצ"ל - איז דאך געווען דער שווער פונעם דברי חיים זי"ע. רבי מרדכי דוד'ס זון, (רבי משה אונגער זצ"ל), איז געווען דעם דברי חיים'ס איידעם. **הגרד"ז**: דער רבי משה ליגט אין צפת צוזאמען מיט זיין רביצין. **רבינו**: דעם זיידן רבי שלום אליעזר'לס מוטער איז געווען א מאכטער פון רבי הערש מארגער, ער ליגט אין מארגער. דער ר' הערש טורנער איז געווען אן ארימאן, ער האט געהאט א מאכטער און ער איז געקומען קיין צאנז, ער האט געזאגט פארן דברי חיים אז ער קען נישט חתונה מאכן, ער האט נישט קיין געלט, ער האט זיך געזעגענט מיט א קוויטל ביים דברי חיים. דער דברי חיים איז דעמאלטס געווען אן אלמן ל"ע, און ער האט זיך אליינס אנגעטראגן, אז ער זאל אים נעמען פאר אן איידעם... ר' הערשל האט דאס אנגעקוקט אזוי... דער דברי חיים איז שוין געווען אן עלטערער איד, א בא בשנים, נאכדעם וואס די צווייטע רביצין איז נפטר געווארן... ער איז אבער געווען א צאנזער חסיד, האט ער נישט געוואוסט וואס צו ענטפערן פארן רבי'ן. האט ער געבעטן דעם דברי חיים "רבי, איך מוז דאס גיין איבערפרעגן מיין רביצין". דער דברי חיים האט אים גערעכט געגעבן, און ער איז אהיימגעפארן, און דערציילט פאר זיין רעביצין אז ער איז זיך געווען געזעגענט ביים רבי'ן, און דער רבי האט זיך אליינס אנגעטראגן... זי האט אויך נישט געוואוסט וואס צו זאגן...

וואס ער האט געגעסן שפעטער האט ער יא געמאכט א ברכה.

גאב"ד לאנדאן: ס'איז דאך געווען די שאלה ווען מ'טילט די סעודה, (דהוי ברכה שאינה צריכה)

הגר"ד: אינדערפרי האט מען געגעסן פירות אין סיגעט נאכן עסן?

רבינו: ניין.

הגר"ד: אה, איז דאך נישט געווען קיין פראבלעם, מ'האט דאך נישט געגעסן קיין פירות.

גאב"ד לאנדאן: יא, ווייל אזוי איז דאך די הלכה אז אויב עסט מען אינמיטן די סעודה א זאך וואס דארף א ברכה, און ס'ווערט גע'פטר'ט מיט די ברכה פון פאר די סעודה, ווערט אלעס נכלל אין די סעודה און ברהמ"ז פטר'ט ביידע. (ונמצא שלכאורה היה ברכה שאינה צריכה).

הגר"ד: נאך א שהכל מאכט זיך די שאלות. (אם הברכהמ"ז פטר את הברכה אחרונה על המאכל שאכל לפני הסעודה).

גאב"ד לאנדאן: ס'איז דא אן עצה אז מ'עסט עפעס אינמיטן די סעודה וואס דארף א שהכל אפי' בתוך הסעודה.

רבינו: אז מ'עסט פחות מכשיעור פארן זיך וואשן, דעמאלטס איז זיכער גוט... (כן מובא במג"א וטו"ז סי' קע"ד סק"ד).

גאב"ד לאנדאן: יא, אפילו ביי א גרעסערע שיעור אויב אינמיטן סעודה עסט מען ווייטער די פרי אויף וואס מ'האט געמאכט די ברכה פארן סעודה איז מען פטור פון בורא נפשות, מ'איז יוצא מיטן בענטשן, מילא האט מען נישט קיין פראבלעם ווייל מ'עסט קאמפאט, אויב מ'האלט אז די קאמפאט דארף דאך א ברכה אינמיטן, דעמאלטס האט מען נישט קיין פראבלעם אפי' מ'האט געגעסן פארן סעודה כשיעור אויך.

דער רבי האט געגעסן אין שטוב און זיך געוואשן אויף א צווייטע פלאץ?

רבינו: אוודאי, ער איז אריינגעקומען אין ביהמ"ד צום מיש.

(כשנים הראשונים בארה"ב כאשר רבינו ניהל עוד שולחנו גם ביום שב"ק)

גאב"ד לאנדאן: ער האט געמאכט נאכאמאל קידוש.

רבינו: ניין, ער האט נישט קידוש געמאכט אין ביהמ"ד.

גאב"ד לאנדאן: ער האט געגעסן א כזית מוזנות (ביי קידוש).

רבינו: יא. ביים פעטער געדענק אויך אז ער האט געמאכט קידוש, און די סעודה האט ער געגעסן אסאך שפעטער.

גאב"ד לאנדאן: פאר קידוש במקום סעודה איז געווען יין ומוזנות?

רבינו: יא, יין און מוזנות, דעמאלטס האט ער אויך געגעסן פיש מיט פירות.

גאב"ד לאנדאן: ער האט מקפיד געווען ס'זאל זיין לחם משנה מוזנות, צוויי גאנצע מוזנות צו נישט?

רבינו: עס איז געווען אייער קיבלעך, ס'איז געווען מערערע, דאס האב איך נישט געזעהן צי ער האט מקפיד געווען.

געזאגט "א אידענע האט מיך אויסגעבעטן", ער האט נישט געזאגט ווער, אבער מ'האט פארשטאנען אז ער מיינט צו זאגן אז נישט די אלע גרויסע מהפיכות האבן אים אויסגעבעטן, נאר איין אידענע.

מ'האט געזאגט אז דאס איז געווען זיין רביצין, דעם זיידן ר' שלום אליעזר'ס מוטער, זי איז דעמאלטס נפטר געווארן... זי איז געווען א יונגע פרוי.

רבינו דיכר עם הגאב"ד לאנדאן שליט"א על סיבת ביאתו לארה"ב לחשתתף בשמחת נשואין

ואמר "איד בין אויך דא די וואך פאר א שמחה..."

גאב"ד לאנדאן: עס איז זייער א גוטע סיבה צו קומען פאר שמחות.

הגר"ד: מ'ה' מצעדי גבר כוננו, אז מ'קומט און מ'קען זיך משתתף זיין ביים רביצ'נס שמחה, דאס איז א עקסטרע זאך.

וכברם רבינו לברך על היין

רבינו: דער זיידע דער עצי חיים ז"ל, אז עס איז געקומען א גאסט האט מען אים מכבד געווען מיט וויין.

גאב"ד לאנדאן: ער האט געהאט א ספעציעלע מעס דערביי?

רבינו: איך מיינ... - יעדע זאך האט דאך א מעס על פי פשטות - מען האט דאך געלעבט אין אייראפע, נישט אין די היינטיגע תקופה, ס'איז נישט געווען קיין פירות א גאנץ יאהר, ווינטער איז אינגאנצן נישט געווען קיין פירות, מילא האט מען מכבד געווען מיט וויין.

שבת ביי קידוש האט מען אריינגעברענגט פירות, אבער מען האט דאס איינגעזאמט, מ'האט דאס קאנזערווירט.

הגר"ד: איינגעמאכטס... - דאס איז געווען א סיגעטער מנהג?

רבינו: אזוי האט מען געטון אינדערהיים ווייל נאר אזוי האט מען געקענט האבן פירות, אזוי האט זיך עס געהאלטן.

א' הנוכחים: איך האב געהערט פון רבינו ז"ל דער ברך משה אז ווינטער האט מען געגעסן אתרוג.

רבינו: מ'האט אזוי געטוהן מיט אלע פירות, מיט אתרוג, פלוימען, בארן. שבת אינדערפרי פאר מ'האט זיך געוואשן האט מען דאס אריינגעברענגט.

דער פעטער ז"ל פלעגט אויך עסן פירות יעדן שבת אינדערפרי פאר די סעודה. אפילו ווען ער האט זיך תיכף געוואשן צו די סעודה.

הגר"ד: ער פלעגט עסן פחות מכשיעור?

רבינו: דער פעטער ז"ל פלעגט עסן א געהעריגן שיעור, און ער האט געמאכט א נאך ברכה (על העין).

גאב"ד לאנדאן: דער רבי ז"ל האט געמאכט א ברכה אויף די קאמפאט נאך די סעודה?

רבינו: די קאמפאט וואס ער האט געגעסן צום פלייש האט ער נישט געמאכט קיין ברכה (דהוי טפל לטפל, עי' מג"א סי' קע"ז סק"ג, הי"א כלל מ"ג דף ז', ועי' בתש"ו קרל"ד סי' מ"ט בעי' זה), אויף די קאמפאט

דאס האב איך יא געהערט אז ווינטער אין די קורצע שבתים נאכמיטאג, ווען ער האט געגעסן פירות לכבוד שבת פאר מנחה, ער האט געגעסן פחות מכשיעור, ער האט נאר געמאכט א בורא פרי העץ, און זיך געאיילט צו גיין דאווענען מנחה.

וכבודם רבינו לברך על היין

ואיחל לגאב"ד לאנדאן: לחיים לחיים דער אייבערשטער זאל העלפן אז מיזאל קומען מיט פרייליכע הערצער, שמחה מיטן אלעס גוטן

ואיחל רבינו לכל הרבנים הנוכחים

ושאל רבינו לגאב"ד לאנדאן שאל על משך זמן שהותו באר"ב.

גאב"ד לאנדאן: ביז ענדע די וואך, מיטאר נישט זיין צו לאנג אוועק פונדערהיים.

רבינו בצחות: מ'האט נאך אינדערהיים געזאגט דאס ווערמל, ס'איז אן אלט ווערמל,

גאב"ד לאנדאן: ס'איז א סכנה...

רבינו: יא, מיטאר נישט אויסלערנען פאר קהל... א רב דארף זיין אינדערהיים.

מיר האבן געהאט א שאלה יעצט יו"ט (סוכות העליל) כ'האב געזעהן אז אייער מאמע (הגאון רבי חנוך העניך פארווא זצ"ל גאב"ד לאנדאן) אין שו"ת חשב האפוד (ח"ב סי' קלד) איז מקיל. א יוצא דופן אין יו"ט שני, ווען יו"ט געפאלט דאנערשטאג און פרייטאג, וועגן מאכן א ברית.

גאב"ד לאנדאן: די שאלה איז וועגן יו"ט שני?

רבינו: יא אוודאי, ער איז מקיל צו מאכן דעם ברית אין יו"ט שני.

גאב"ד לאנדאן: מ'האט מאקע אזוי געטון?

רבינו: ניין, מ'האט נישט אזוי געטון...

גאב"ד לאנדאן (בצחות): מ'האט אבער מל געווען?...

רבינו: יא, זונטאג אסרו חג, האט מען מל געווען.

ס'איז יעצט געווען די שאלה איבער א ברית אין וויליאמסבורג, פאראיא האבן מיר געהאט די זעלבע שאלה אין בארא פארק, דעמאלטס איז געווען שבעות דאנערשטאג און פרייטאג, יענער איז שוין געווען א לאנדאנער, ער האט געוואלט מאכן דעם ברית, אבער קיינער אין בארא פארק האט נישט געוואלט מאכן דעם ברית.

גאב"ד לאנדאן: שבעות איז דאך הארבער, דער חתם סופר

(א"ח סי' קמח, יו"ד סי' רנ) זאגט אז שבעות איז מער וודאי. (היינו שחמיר יותר בענין ספיקא דיומא).

הגר"ז: פארקערט, יו"ט שני איז לייכטער אום שבעות, אויב יו"ט ראשון איז וודאי איז דאך יו"ט שני לייכטער, ווייל דאס איז דאך נישט מצד ספק (ועי' ריטב"א ר"ה יח).

רבינו: דער חתם סופר זאגט דאך אבער פארקערט, מען האט דאך אזוי קובע געווען, ער זאגט אז שבעות איז נ' לספירה, ממילא האט מען אזוי קובע געווען דעם צווייטן טאג. אז דאס זאל האבן א דין ווי געהעריג יו"ט.

גאב"ד לאנדאן: אזוי ווי ראש השנה איז הארבער.

רבינו: אין לאנדאן מוט מען אזוי למעשה?

גאב"ד לאנדאן: ס'קומט זייער זעלמן פאר...

רבינו: כ'האב נאכגעקוקט די תשובה אין חשב האפוד, ער זאגט אז ס'איז א ספק אין די הלכה, צו א יוצא דופן איז מחוייב ביום שמיני, ס'איז אן איבער (שבת קלה) ס'איז דאך א מחלוקת אין די ראשונים, דער רא"ש ברענגט אראפ צוויי שיטות, ווי אזוי מ'פסק'עט.

און ער גלייכט עס צו צו ספק בין השמשות וואס דארט איז אויך דא א מחלוקת הפוסקים בנוגע יו"ט שני של גלויות, ער ברענגט צו דריי אחרונים, רעק"א (על הגליון יו"ד סי' רסו סי' חת"ס (א"ח סי' רנ), נודע ביהודה (א"ח סי' ל), וואס זענען דארט מקיל, וויל ער דאס מדמה זיין צו דעם...

דער מחבר למעשה אין שו"ע דארט מאכט נישט קיין חילוק, ער זאגט אפילו אין יו"ט שני איז אויך אסור ביי א ספק.

גאב"ד לאנדאן: ס'איז א חידוש אז ס'איז אסור, ווייל אויב מ'בויעט ווי רש"י (ביצה יב. ד"ה לפלגו) אז שלא לצורך כלל איז אויך מותר, וואלט מען געדארפט מעגן אלץ מתוך שהותרה לצורך הותרה שלא לצורך כלל, ווייל דאס איז דאך ווי לא לצורך כלל, און חבורה איז דאך מותר ביו"ט (עי' כתובות ז).

רבינו: אבער מ'מוז זאגן דאס וואס רש"י זאגט שלא לצורך, פרעגט דאך דער רא"ש (ביצה סימן יח) די קשיא, תוספות (ביצה יב. ד"ה ח"ג) פרעגט דאך קשיות, דער רא"ש איז מוסיף נאך קשיות וואס שטייט נישט אין תוספות פון אין שורפין קדשים ביו"ט, און מילה שלא בזמנה פארוואס איז אסור לויט רש"י, ס'איז דאך מותר אפי' זאכן וואס איז שלא לצורך, זאגט דער לחם משנה (פי"א מהלכות יו"ט ח"ד) און דער מגיני שלמה (ביצה שם) אז דער מעס איז וועגן אחשבי', ווייל ס'איז א מצוה איז עס אחשבי', אזוי זאגט דער מגיני שלמה, דאס הייסט אז דברי חולין שלא לצורך מעג מען, אבער ווען ס'ווערט א מצוה איז אחשבי'. במילא איז אסור. דאס הייסט אז שלא לצורך כלל, איינער מוט סתם אזוי, איז נישט קיין פעלער, אבער לצורך מצוה איז שוין הארבער.

גאב"ד לאנדאן: אבער אלס מתוך שהותרה לצורך הותרה נמי שלא לצורך וואלט מען ווען געדארפט מעגן, נאר אלס צורך מצוה זאגט תוס' דארט אז עס הייסט נישט קיין צורך יו"ט.

באמת שלא לצורך איז נישט קיין חסרון אין די מלאכה? עס איז דא וואס זאגן אז שלא לצורך איז א חסרון אין די מלאכה וועגן דעם מעג מען (עי' במד' סי' שיד פק"ב).

לכאורה לויט רש"י אז שלא לצורך כלל איז מותר, דארף מען פארשטיין פארוואס לכה ולא לעכו"ם לכה ולא לכלבים (ביצה כא) די אלע מיני זאכן איז דאך אזוי ווי שלא לצורך כלל, פארוואס זאל מען נישט מעגן? דאס איז א גזירת הכתוב? פארוואס טאר מען נישט? פארוואס איז דאס ערגער פון לא לצורך כלל. (ועי' לחי"מ פ"א מהל' יו"ט ח"ו בזה).

כ'מיינ גאנץ א נארמאלע חסבר, רש"י האלט נישט אז ס'פעלט אויס אז ס'זאל זיין א צורך, משא"כ תוס' האלט נאר אויב ס'איז א צורך אז ס'זאל זיין וויכטיג, נאר דעמאלטס מעג מען. רש"י האלט ביי שטיינער אויך אז ס'איז אסור (ביצה יב. שם) ודהיינו בענין לשלם אכנים ביה"ט שלא לצורך ווייל ס'פעלט נישט אויס, איז דער פשט אזוי, רש"י האלט אז אפי' אויב ס'איז נישט וויכטיג צו טוהן, אבער דער רצון פון מענטש דאס מאכט דאס פאר א צורך.

רבינו: אבער טאמער איינער איז געוועזן און דאס בארוהיגט אים, דאס קען שוין אויך הייסן א שטיקל צורך, ווייל דאס בארוהיגט איהם? (וא"כ גם לש"י תוס' צריך להתיר).

גאב"ד לאנדאן: אבער תוספות רופט דאס אן שלא לצורך כלל, רש"י האלט יא אז ס'איז א יו"ט'דיגע רצון, אפילו אז ס'איז נישט וויכטיג פאר יו"ט, אבער אויב ס'איז דא נכרים קומט אויס אז די זאך וואס שטופט מיר צו טוהן איז צו באפרידיגן דעם גוי דאס טאר מען נישט, ממילא נישט די קשיא פון נכרים נישט די קשיא פון חול (מה שהקשו בתוס' שם לדעת רש"י מדוע אסור לאפות מיר'ט לחול), די אלע קשיות פאלן אוועק, דער פשט איז אז דער רצון דארף זיין א יו"ט'דיגע רצון...

הגר"ז: וואס דער מענטש וויל טון, דאס איז א יו"ט'דיגע רצון, אבער ווען א צווייטע זאך איז מכריח...

גאב"ד לאנדאן: יא, דער מכריח מוז זיין דער יום טוב, ער איז געוועזן אום יו"ט און ער וויל בארוהיגן די גערוון, דאס איז א יו"ט דיגע רצון, אבער אויב ער וויל דעם גוי באפרידיגן איז דער פשט אז דער רצון איז א רצון פון א גוי, ממילא דאס טאר נישט זיין, מילא אויף דעם השבון איז נישט שווער די קשיא פון נכרים, אויך אויב ס'איז נישט קיין מצות היום איז דאס נישט קיין יו"ט'דיגע רצון (ועיי' בתוספות יו"ט להגר"ש קלוגער סי' תקיח שכתב בעין סברא זו).

רבינו: מיטשטעט זיך אלע ראשונים מיט שיטת רש"י דארט אז שלא לצורך כלל איז אויך מותר, ווי כ'האב געזאגט דער רא"ש פרעגט מער קשיות ווי תוס', תוס' פרעגט עטליכע קשיות, דער רא"ש ברענגט צו פון "אין שורפין קדשים ביו"ט" אז עס איז אסור.

אסאך קריגן זיך ארום, זיי די אחרונים ווייל זאגן א סברא אין רש"י מכה אחשבי', וואס הייסט אחשבי' מיניט אז ס'איז נישט קיין מלאכה פאר זיך, נאר דאס חשיבות פון די מצוה דאס מאכט עס פאר א מלאכה, נו, וואס פארדין איך דערפון אז עס איז א מלאכה? איז עס א מלאכה! עס איז אבער מותר ווייל די תורה האט מתיר געווען די מלאכה? אויב עס איז מותר געווארן שלא לצורך איז דער פשט אז די תורה האט מתיר געווען די מלאכה, נו, מאי הועילו, וואס ענטפערט מען?

גאב"ד לאנדאן: רש"י זאגט דאך דארט (ביצה כו. ד"ה חלה שנטמאה) אז אחשביה רחמנא להבערתו. (דהיינו שרש"י כתב שאמור ליתן חלה טמאה לכלבים, כי התורה אחשבי' להבערתו).

רבינו: דארט ביי חלה טמאה איז יא גוט, דארט איז דער פשט אז איך נעם אן שלא לצורך איז דא א איסור, מילא ווייל די מצוה איז מחשיב ממילא נעמט דאס אוועק דעם צורך חול דעם צורך הדיוט, הייסט דאס שלא לצורך, ווייל דאס איז פאר די מצוה, איז וועגן דעם איז דאס אסור.

אבער אויב איך זאג אין רש"י אז שלא לצורך כלל איז מותר, מילא איז מיינט אז די תורה האט מתיר געווען די מלאכה, און וואס קום איך זאגן אחשבי' אז די מצוה האט מחשיב געווען די מלאכה, זייער פיין, די מצוה האט דאס מחשיב געווען, אבער א מלאכה אליין איז דאך אויך מותר? מען דארף פארשטיין דעם תירוץ. (ועיי' בשו"ת נודע ביהודה (או"ח סי' טו) כזה, ובשער המלך (פ"א מהל' יו"ט ח"ד), ובמגני שלמה ושפת אמת ביצה שם, ועיי' עוד מה שכתב כ"ק מרן רבינו שליט"א בארוכה בשערי תורה סוגיא דמתוך סי' א').

גאב"ד לאנדאן: ס'קען זיין פשט ווייל דער רמב"ן אין חומש (פרשת בא) זאגט דאך אז ביי פסח שטייט אך אשר יאכל לכל נפש, ביי אנדערע ימים טובים שטייט עס נישט, זאגט דער רמב"ן איז די סיבה איז ביי אנדערע ימים טובים שטייט נישט כל מלאכה לא תעשו, שטייט נאר 'מלאכת עבודה', ממילא איז אוכל נפש א חיתר, ביי פסח שטייט כל מלאכה לא תעשו, דארט מוז שטיין דער חיתר פון לכל נפש, ס'איז דא מלאכת עבודה, און ס'איז דא כל מלאכה.

רבינו: אוכל נפש איז נישט קיין מלאכת עבודה. (עיי' רמב"ם פ"א מהל' יו"ט ה"א ובמ"מ ולח"מ שם, ופרמ"ג פתיחה להלכות יו"ט אות ד).

גאב"ד לאנדאן: קומט אויס אזוי, די אלע מלאכות קען מען טון אום יו"ט ווייל ס'איז נישט קיין מלאכת עבודה, אבער אז מ'איז עס מחשיב ווערט עס א מלאכת עבודה. אויב אזוי ממילא איז דאס אסור.

רבינו: לויט דעם וועט אויסקומען אז עס וועט זיין א חילוק צווישן פסח און אלע אנדערע מועדים אין די הלכה?

גאב"ד לאנדאן: ניין, אוודאי נישט, ס'איז אויף אזויפיל אז ס'איז דא א גילוי אז ס'איז ווי א מלאכת עבודה, וועגן דעם דארף ארויסשטיין בפירוש וואס איז מותר, אבער דער יסוד איז אז עס איז א אנדערע סארט מלאכה איז שייך צו זאגן אחשבי', ממילא איז דאס יא א מלאכת עבודה. במילא איז דאס טאקע אסור אלץ אחשביה.

רבינו: מיר איז יא אמאל אויסגעקומען צו מאכן א חילוק צווישן פסח און אנדערע מועדים... ס'איז מיר עפעס אזוי אויסגעקומען אז ס'קען זיין א נפק"מ להלכה (עיי' מה שכתב רבינו שליט"א כזה בשערי תורה שם סימן ד').

ונפרד רבינו מהם לשלום: דער אייבערשטער זאל העלפן מען זאל קומען אויף שמחות, מ'איז דאך געקומען אויף א חתונה, דער אייבערשטער זאל העלפן נחת מיט שמחה מיט אלעם גוטן, ברכה והצלחה וכל טוב

דברית קידש

מב"ק מרז רבינו הגה"ק שליט"א

סעודת רעוא דרעווין פרשת יתרו שנת תשס"ח לפ"ק פאלם ספרינגס

ויוצא משה את העם לקראת האלהים מן המחנה ויתיצבו בתחתית ההר, ובמס' שבת (דף פח.) אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגיגית ואמר להם, אם אתם מקבלים התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם, אמר רב אחא בר יעקב מכאן מודעא רבה לאורייתא. והקשה במשנה למלך (הל' מכירה פ"י ה"א) לשיטת המרדכי (גיטין נה.) דס"ל דבאונס מיתה אמרינן אגב אונסיה גמור ומקני אע"ג דלא יחיב דמי, אם כן אמאי אמרינן מכאן מודעא רבה לאורייתא. והרשב"א (הובא בעין יעקב) הקשה דלפי"ז למה חרבה בית מקדשינו ומפני חטאינו גלינו מארצנו הא איכא טענת מודעא. אך קושיא חדא מתורצת בירך חברתה, דכיון דהיה אונס מיתה וגמור ומקני, על כן גלינו מארצנו. והאריכו עוד המפרשים למעניתם למה ניתנה התורה בכפיה, וגם איזה מודעא איכא בזה הא אין אתה בן חורין ליבטל מומנה (אבות פ"ב מט"ז), ואין שום תירוץ להתבטל מקיום התורה והמצוות אף שניתנה התורה בכפיה, ואם כן מהו כוונת רב אחא בר יעקב באומרו מכאן מודעא רבה לאורייתא.

ויתבאר בהקדם מה שכתב א"ז זללה"ה בקדושת יום טוב (לראש השנה אות א) לבאר נסיון העקידה אשר רצה אברהם לשחוט את בנו, הלא אחד היה אברהם אבינו אשר כבר נתנסה בכמה נסיונות משך קל"ז שנות חייו, ומסר נפשו למען אהבת הבורא יתברך וביטל כל התאוות הגופניות, ומהיכי תיתי שיחשוך את בנו יחידו מלעקוד על

גבי מזבח. אמנם נראה יען כי רצה הקב"ה לזכותו ואת זרעו אחריו לדורות עולם בנסיון גדול וחדש, על כן עשה הקב"ה ולקח מאברהם אבינו כל מדריגותיו אשר היה לו מקדם, למען ישאר כמו איש פשוט מאוד, אשר לזה בוודאי יהיה הנסיון גדול לשחוט את בנו, וזהו ביאור המסורה וירא את המקום מרחוק (בראשית כב ד), מרחוק ה' נראה לי (ישעיה לא ב), כי העיד הכתוב וישא אברהם את עיניו וירא את המקו"ם, הוא הקב"ה שנקרא מקומו של עולם, מרחוק, שהרגיש בעצמו כי אבד מדריגותיו וקרבנו להשם יתעלה, ויגיד עליו רעו במסורה מרחוק ה' נראה לי, ר"ל דאין הכוונה על מקום העקידה, רק על השי"ת שנדמה לו מרחוק ואין קרוב אצלו בדעת ובהשגחת שלימות ובאהבה דבוקה כבתחילה, ובאמת כל זאת סיבב המסבב למען הגדיל כח הנסיון, עכ"ד.

והנה כ"ק מרן אאמו"ר זללה"ה בברך משה (מאמר יודעי תרועה אות כג) העיר על זה על מה זאת עשה השי"ת לאברהם אבינו ליקח ממנו כל המדריגות שעבד עליהם כל ימי חייו, הלא הוא אברהם אשר עמל והתייגע ביגיעה גדולה כל ימי חייו, ובגודל מדריגתו נתקדש בקדושה של מעלה כמלאך מיכאל משרת, והיה מן הנכון היה שישאר במדריגותיו אשר עבד עליהם ובכוחות הללו לילך לקיים ציווי הבורא לעקוד את יצחק בנו. ותירץ שהיה בזה כוונה עמוקה, כי הקב"ה צופה ומביט עד סוף כל הדורות שיגיע זמן כזה בעקבתא דמשיחא שיהיו בני ישראל בשפל המדריגה, אין דורש ואין מבקש, ואין אתנו יודע עד מה לכון

בתפלות ובתקיעות כראוי וכנכון, ואיך תתקבל עבודתם הנעשה באופן פשוט בלי מדריגות ובלי כוונות, ועל כן לקח הקב"ה מאברהם אבינו כל מדרגותיו, והיה בשעת העקידה כאדם פשוט, ובזה הכין ופעל לדורות העתידות מעשה אבות סימן לבנים לקבל התפלות והתקיעות אף בזמן שתהא עבודתם באופן פשוט בלי כוונה נכונה בלי כוונות ובלי מדריגות, כשם שנתקבלה עבודתו בשעת העקידה בכוונה פשוטה בלי שום מדריגות וכוונות עליונות, עכ"ד.

והנה כתב א"ז וללה"ה בעצי חיים (לשבועות אות ס) ליישב קושית התוספות (שבת פח. ד"ה כפה) למה היה כפיית ההר הא כבר הקדימו נעשה לנשמע. ותירץ דזה היה כדי להגדיל הנסיון מה שקבלנו התורה הזאת, ועל כן בעת ההוא בעמדינו תחת ההר לקח הקב"ה ממנו כל המדריגות אשר השגנו בקרבנו לפני הר סיני, ועל עת ההוא כפה עלינו הר כגיגית, ואף על פי שכבר אמרו נעשה ונשמע כאשר פסקה זוהמתן, לא כל העתים היו שוות, עכ"ד.

אולם על זה יש להעיר ביותר, דבשלמא אברהם אבינו כאשר נטלו ממנו המדריגות לא הזיק לו כלום, ואחר כל אלה גם בהיותו במדריגה נמוכה עודנו היה רצונו עזה לקיים רצון ה' בלבב שלם ועמד בנסיון, ולא היה צורך לכפות אותו להעלות את יצחק בנו על גבי המזבח, נמצא דעל ידי שניטל ממנו המדריגות נתגדל מעלתו ביותר שעמד בנסיון גם במדריגה נמוכה. מה שאין כן במתן תורה הרי הזיק קצת לבני ישראל מה שניטל מהם המדריגות, שהרי מקודם אמרו נעשה ונשמע באהבה ובתשוקה להשי"ת, ואחר שלקחו מהם כל המדריגות שוב לא רצו לקבל התורה והיה צורך לכפות עליהם את ההר, ולא נצמח מזה שום התעלות של בני ישראל שיקבלו התורה בלי המדריגות רק על ידי שכפו עליהם את ההר, ואם

כן יקשה על מה עשה ה' ככה לגרום שיצטרכו לכפות אותם, ולמה לא הניח אותם במדריגה שהיו מעיקרא.

אכן י"ל בביאור הענין דכל זה עשה הקב"ה למען דורות הבאים, דהנה הקב"ה קורא הדורות מראש הכל גלוי וידוע לפניו, צפה והביט על מצבן של בני ישראל איך שיהיה עד סוף כל הדורות עד דורינו אלה דרא בתראה, וראה שפלות מעמדינו ומצב הדור הזה, שאין אתנו יודע עד מה ואין לנו השגה איך לעשות רצון ה', ורצה הקב"ה לחזק את בני ישראל בדורות הבאים, שלא ידמה האדם בנפשו מי אנכי לגשת אל הקודש לקיים מצות ה', הלא אותו הדור שקבלו התורה המה היו במדריגה גבוה ונשגבה ושמעו דיבורי קודש יוצא מפי הקב"ה אנכי ולא יהיה לך, אבל אנחנו בשפלות מעמדינו איך נוכל לקיים מצות ה', ולזה נטל הקב"ה כל המדריגות של בני ישראל, ויתיצבו בתחתית"ת ההר, שראו עצמם עומדים בתחתית ההר במדריגה שפלה עד מאד, ובאופן כזה קבלו את התורה, למען ידעו דורות הבאים דכל אחד מישראל באיזה מצב שהוא אף אם נכשל ל"ע בחטאים קשים ומרים וכבר נפל במדריגה פחותה עד מאד, והיצה"ר בא ומפילו בסבך היאוש כי הוא נמצא בעמק הבכא ולעולם לא יהיה לו תקומה ח"ו, יתחזק ויאמר הלא גם ישראל שבאותו הדור של מקבלי התורה היו בתחתית ההר, "נידריגער ווי בתחתית ההר קען מען דאך שוין נישט זיין", ועם כל זה זכו לשמוע דיבורי קודש מהשי"ת ולקבל התורה, ובזה יתחזק לבבו של כל אחד לעבודת ה' שגם הוא ראוי לשמוע דיבורי קודש של השי"ת המעורר את בני ישראל בכל דור ודור, וגם הוא ראוי לקבל התורה ולקיים מצותיה.

ובאמת מבואר בספרי קודש כי דיבורו של הקב"ה הוא נצחי, ואותם הדיבורים שזכו בני

ישראל לשמוע מפי הקב"ה הרי הוא קול גדול ולא יסף, קול דלא פסק עד היום הזה, וכ"ק מרן אאמו"ר זללה"ה בברך משה בפרשתן (עמוד קנא) הביא שפעם אחת היה הגה"ק משינאווא זי"ע בשבת קודש פרשת יתרו אצל אביו ק"ז הדברי חיים זי"ע, וזכה לשמוע בשעת קריאת התורה הקולות וברקים ממעמד הר סיני, ואמר שלא זכה לזה אף בחג השבועות זמן מתן תורתנו. ובודאי מי ידמה להם כי אם הגה"ק הדברי חיים קורא והגה"ק משינאווא שומע בודאי שזוכים לשמוע דיבורי קודש וקולות וברקים ממתן תורה. אך הגה"ק משינאווא זללה"ה גילה לנו זאת למען דעת שבפרשת יתרו כאשר קורין פרשת מתן תורה כל אחד מישראל זוכה לשמוע באפס מה לפי ערכו ולפי בחינתו דברות קודש מאת הקב"ה אנכי ולא יהיה לך כמו ששמע בעמדו על הר סיני, ומבואר במדרש ילקוט בפרשתן (רמז ע"ב) אמר הקב"ה לישראל בני היו קוראין את הפרשה הזו בכל שנה, ואני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני הר סיני ומקבלים את התורה, שנאמר ביום הזה באו מדבר סיני. ועלינו להאמין באמונה שלימה שהדברים נשמעים באזנינו, ודבר זה מכניס רוח טהרה וקדושה בקרב כל ישראל בכל מקום שהוא.

והנה כ"ק מרן דו"ז זללה"ה בדברי יואל (פ' ויחי עמוד תקסח) פירש דברי רש"י"ל משנפטרי יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד, כי כל זמן שהיה יעקב אבינו חי ושוכן בתוך בני ישראל, על ידי גודל קדושתו הכניע כוחות הטומאה וכלו ישראל להתגבר עליהם, אמנם כיון שמת יעקב אבינו מיד נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד, שהתחילו כוחות הטומאה להתגבר על ישראל מאוד ולשעבדם, עכ"ד. מה נאמר ומה נדבר בימינו אלה, בימים מקדם היו צדיקים קדושים אשר

בהגיע ימי השובבי"ם שהם מסוגלים לתשובה ולהתרומם מחטאים עוונות ופשעים של כל השנה כמבואר בדברי האריז"ל, היו מעוררים את בני ישראל בדברי כבושין והיו מכבסים ומלבנים נפשות בני ישראל מכתמי הנפש, בני ישראל נתעוררו לתשובה אמיתית והורידו כנחל דמעה בחרטה על העבר בלב שלם, וקבלה על להבא בלב שלם שיזהרו מהיום והלאה להתנהג בקדושה ובטהרה, ובכה קדושתם היו יכולים לזכך ולטהר את הלב לעבוד את השי"ת באמת ובלבב שלם, ושב ורפא לו. אכן משנפטרי יעקב אבינו, שנסתלקו מאתנו כל הצדיקים הקודמים, נסתמו עיניהם ולבם של ישראל, כי אין מי שיעורר לבבות ישראל בימי השובבי"ם, וכך עוברים הימים ושנים ועדיין לא זכינו לעשות איזה נקודה של תשובה, אנחה אמיתית להשי"ת, דמעה אמיתית להשי"ת, מביטים אנחנו על נפשינו איך אנו נראים ובאיזה מצב אנו עומדים, כבר עבר זמן גדול מימי השובבי"ם ומה פעלנו בהם, האם עשינו תשובה או הטבנו את מעשינו, בעוה"ר לא די שלא הטבנו את מעשינו אלא אדרבה עוד נפלנו מן המדרגה, עיניהם ולבם של ישראל אטומים וסתומים, ואין אתנו יודע עד מה איך לשוב אל השי"ת, אין לנו הרהור אמיתי של תשובה להשי"ת, ואין איש שם על לב לעורר הלב לתשובה. אך עלינו להתחזק בזה דכולנו עמדו רגלינו על הר סיני וכולנו שמענו דיבורי קודש מהשי"ת, אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענו, ולא רק אותו הדור שקבלו התורה והיו במדרגה גבוה ונשגבה של ממלכת כהנים וגוי קדוש זכו לשמוע דיבורי קודש מהשי"ת, אלא גם פשוטי עם כמונו שמענו אותם, ודיבורו של הקב"ה הוא נצחי עד סוף כל הדורות, ואנו מאמינים שבכל שנה ושנה כאשר קורין הפרשה של מתן תורה אנו זוכים

לשמוע מעין דמעין דיבורי קודש ששמענו בשעת מתן תורה, וזה מעורר אותו לתשובה ולעבודת הבורא, וכל איש מישראל באיזה בחינה שיהיה ידע שגם במתן תורה שמעו ישראל אנכי ה' אלהיך במדריגה נמוכה, ובאותו בחינה יכולים אנו גם בימינו אלה לשמוע קול ה' ולהתעלות במדריגה גבוה ולזכות לתשובה אמיתית להשי"ת.

ואפשר לפרש מה דאיתא במדרש (הובא בקדושת יו"ט) כששמע משה אנכי ה' אלהיך פתח ואמר ברוך שלא עשני גוי, והיא פלאי. וי"ל כי בשעת מתן תורה ראה משה רבינו איך שנפלו ישראל ממדריגותיהם הגבוהות, זה עתה אמרו נעשה ונשמע, ועכשיו הם עומדים בתחתית ההר, במדריגה פחותה עד מאד, ולזה פתח משה ואמר ברוך שלא עשני גוי, להודיע דאף אם נפלו מטה מטה במדריגה נמוכה עד מאד, עם כל זה ישראל אע"פ שחטא ישראל הוא, ולא עשני גוי, ודקדק לומר הברכה ברוך שלא עשני גוי, ולא אמר ברוך שעשני ישראל, כי במצב כזה שהיו בלי מדריגות לא היה שייך לברך ברוך שעשני ישראל, "נישט אין די מדריגה וויל א איד זיין, ער זאל קענען מאכן א ברכה ברוך שעשני ישראל, אבער איין זאך קען ער זאגן, איך בין ווי אזוי איך בין, איך בין אין א שוואכע מדריגה, איך בין אין א נידריגע מדריגה, אבער איין זאך ווייס איך א גוי בין איך נישט, ברוך שלא עשני גוי, וואסערע מצב אין וואסערע נידריגע מדריגה איך זאל נאר נישט זיין, אבער איין זאך, איך בין נישט א גוי".

ובזה יתבאר דברי רב אחא בר יעקב, דכפה הקב"ה הר כגיגית, מכאן מודעא רבה לאורייתא, ואין הכוונה חלילה לשלול החיוב מקיום התורה

והמצות דלא אתה בן חורין ליבטל ממנה, אלא אדרבה מכאן מודעא רבה לקיום התורה והמצות, ובדורות הבאים כאשר יהיה האדם במדריגה נמוכה וידמה בנפשו שחלילה אין לו תקומה לנשמתו, יתחזק לדעת כי מכאן מודעא רבה לשבר כל המחשבות הללו, כי גם בני ישראל בקבלת התורה היו נצבים בתחתית ההר במדריגה נמוכה, ואם האדם רוצה לעסוק בתורה ובתפלה ולקיים מצות ה', והיצה"ר בא להזכירו כל החטאים ורוצה להפילו בסבך היאוש דאין לו תקומה ואין שום חשיבות להתורה ומצות שלו, מכאן מודעא רבה לאורייתא, להתחזק בתשובה ומעש"ט ולימוד התורה ושמירת המצות, ויקבל על עצמו מה דהוה הוה, ואם שבעבר נכשל ל"ע עם כל זה מהיום והלאה יקבל על עצמו בלב שלם להיות דבוק בתורה ומצות, מהיום והלאה ישמור על העינים ועל המחשבות ויעבוד את הבורא לפי ערכו, וכתב מרן דו"ז זללה"ה בשו"ת דברי יואל (או"ח סי' ל"א) דממחשבת יאוש צריכים להתרחק יותר מן הבורח מן הארי, עי"ש. וכל אחד מישראל יקח לו התחזקות מהפרשה של מתן תורה לעסוק בתורה ומצות.

והשי"ת יעזור ויקבל תשובת בני ישראל, ויתעורר הכח של מתן תורה שהקב"ה ירד על הר סיני והאיר בלבבות בני ישראל ורומם אותם במדריגה גבוה, השי"ת יעזור וירומם אותנו משפלות הגדול שאנו נמצאים, ובזכות שנקבל שמירת התורה והמצות לימוד התורה עבודת התפלה ולעבוד את ה' ירחם השי"ת על בני ישראל ויגאלינו מגלות המר, והשי"ת יעזור לבבות ישראל לתשובה שלימה ונזכה לראות בהתגלות כבוד שמים בהתרוממות קרן התורה וישראל במהרה בימינו אמן.

נערך ע"י הוועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ותשוח"ח להם

קריאת פסוקי תורה ב"בית המדרש" להסדר סאטמאר

ע"ש כ"ק רבינו הקדוש מ"ט מרן משה בן הגה"ק רבי חיים צבי זיעוועבי"א

קרית יואל - בני ברק

המטרה: להמציא הלוואות גדולות בתשלומים נוחים ביותר לאנשי שהגיע זמן כלולות בניהם בשעתו"מ

"ברכת מזל טוב"

הננו משגרים ברכת מזל טוב ולבבית לאנשי החשובים כל אחד בשמו יבורך

הרה"ח ר' דוב איצקאוויטש שליט"א

ולאביו הרה"ח ר' יעקב איצקאוויטש שליט"א

ולחותנו הרה"ח ר' יצחק בנעט שליט"א
לנישואי בתו - נכדתם ביום רביעי באולמי ארמונות חן

הרה"ח ר' ישי' בן ציון בנעט הי"ד

ולאביו הרה"ח ר' עזרא בנעט שליט"א

ולזקינו הרה"ח ר' יצחק בנעט שליט"א
להולדת בנו - נכדם השלום וזכר בבית מדרשינו בשיכון

הרה"ח ר' חיים יוסף גאנץ הי"ד

ולמשפחת גאנץ החשובה שיחיו

ולחותנו הרה"ח ר' שניאור זלמן טאבאק שליט"א

ולזקינו הרה"ח ר' יצחק דוב האס שליט"א

ולחז"ו הרה"ח ר' משה עסטרייכער שליט"א
להולדת בנו - נכדם השלום וזכר בבית מדרשינו בשיכון

הרה"ח ר' שמעון ראטה הי"ד

ולאביו הרה"ח ר' משה ראטה שליט"א

ולחותנו הרה"ח ר' שלמה זלמן דאסקאל שליט"א
גבאי בית מדרשינו בזכרון מאיר

ולזקינו הרה"ח ר' חנני' יו"ט ליפא ראטה שליט"א
להולדת בנו - נכדם השלום וזכר בבית מדרשינו בשיכון

הרה"ח ר' נפתלי ליפשיץ הי"ד

ולחותנו הרה"ח ר' אברהם משה לאנדא שליט"א
להולדת בנו - נכדו השלום וזכר בבית מדרשינו בחנובקה

הרה"ח ר' אברהם אליהו וואזנער הי"ד

ולאביו הרה"ח ר' יוסף בנימין וואזנער שליט"א
רב דקהל חסידים אלעד ור"מ ישיבת חכמי לובלין

ולזקינו הרה"ח ר' מנחם מענדל האראוויטץ שליט"א, אב"ד ראווב
להולדת בנו - נכדם

הרה"ח ר' יואל וויינבערגער הי"ד

ולאביו הרה"ח ר' אברהם חיים וויינבערגער שליט"א

ולחותנו הרה"ח ר' יוסף יושע גרין שליט"א, חבר הנהלת המוסדות

ולחז"ו הרה"ח ר' חיים גרין שליט"א

להולדת בתו - נכדתם קידושא רבא בבית מדרשינו בזכרון מאיר

קרן

"נפש חיה"

ע"ש הרבנית הצדיקת
מרת ח' מייזליש ע"ה
בת מרן רבינו משה ז"ע
נלב"ע ח' שבט תשנ"ג
★ ★ ★

קרן

"חסדי מנחם משה"

ע"ש
ר' מנחם משה גאנץ
ז"ל
ב"ר דוב ז"ל
נלב"ע י"ג מנחם אב תשנ"ב
★ ★ ★

קרן

"תהלה לדוד"

ע"ש ר' משה דוד
מעלער ז"ל
ב"ר יחזקאל משה ז"ל
נלב"ע י"א תשרי תשמ"ח
★ ★ ★

קרן

"אב"ן ישראל"

ע"ש ר' אברהם נתן
בערנאט ז"ל
ב"ר ישראל ז"ל
נלב"ע מ"ו חשוון תשנ"ו
★ ★ ★

קרן

"ציון לנפש חיה"

ע"ש ר' בן ציון בנעט
ז"ל ב"ר ישראל צבי ז"ל
נלב"ע מ' שבט תשנ"ג
וונגותו מרת ח' ע"ה
ב"ר יהושע ז"ל
נלב"ע י"א סיון תשנ"ה
★ ★ ★

קרן

"חסדי בא"ר"

ע"ש ר' אלכסנדר
בנעט ז"ל ב"ר עזרא ז"ל
נלב"ע כ"ג ניסן תשנ"ו
וונג' מרת רייזל ע"ה
ב"ר אפרים ז"ל שמעון
נלב"ע ה' מנחם תשנ"א
★ ★ ★

קרן

"ממכון שבתו
השניח"

קרן

"חסדי שלמה זלמן"

ע"ש ר' שלמה זלמן ז"ל
ב"ר מרדכי וויינבערגער ז"ל
נלב"ע ח' כסלו תשמ"ב
★ ★ ★

קרן

"חסדי ישראל יעקב"

ע"ש ר'
ישראל יעקב אייזנבערגער ז"ל
נלב"ע מ"ו אייר תשנ"ו
ואביו ר' נתן נטע ב"ר מנחם
מענדל ז"ל ב"ר סיון תשנ"ה
ואמו מרת דינה ע"ה
ב"ר יעקב ישראל הלוי ז"ל
נלב"ע כ"ט תמוז תשנ"ג
★ ★ ★

קרן

"חסדי שמואל וחנה"

ע"ש
ר' שמואל זאב לעווי ז"ל
ב"ר יעקב דוב ז"ל
נלב"ע ג' תשרי תשנ"ח
וונג' מרת חנה ע"ה
ב"ר חיים משה ז"ל
נלב"ע י"ב חשוון תשנ"ו
★ ★ ★

קרן

"אנשי ח'ל"

ע"ש
ר' אביגדור פרידמאן ז"ל
ב"ר נחמ' ז"ל
נלב"ע ו' שבט תשנ"ג
וונג' מרת חנה לאה ע"ה
ב"ר יעקב פרענקל מ"ח ז"ל
נלב"ע ב' אלול תשמ"ג
★ ★ ★

קרן

"צב"א מר"ם"

ע"ש ר'
צבי אלימלך געלבערמאן ז"ל
ב"ר אברהם ז"ל
נלב"ע ד' אלול תשנ"ט
וונג' מרת בריינדל ע"ה
בת ר' מרדכי מנחם ז"ל
נלב"ע כ"ה תמוז תשנ"ט
★ ★ ★

קרן

"אפריון נמטי' לר' שמעון"

ע"ש ר' שמעון דאסקאל ז"ל
ב"ר שניאור זלמן ז"ל
נלב"ע ו' מנחם אב תשנ"ח
★ ★ ★

קרן

"זכרון חיים צבי"

ע"ש ר' חיים צבי שווארץ ז"ל
ב"ר חוקי איתמר טובי ז"ל
נלב"ע י"ג כסלו תשנ"ה